

**Direcția de Asistență Socială
din subordinea Consiliului Local al municipiului Alba Iulia**

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE
A SERVICIILOR SOCIALE
pentru perioada
2024-2028**

Material elaborat de:
Ana Maria Turc,
Inspector superior, Compartimentul Strategii programe,
Serviciul programe și servicii sociale,
cu sprijinul colectivului Direcției de Asistență Socială Alba Iulia,
coordonat de:
Tomuș Alin, Sociolog

**Municipiul Alba Iulia
2023**

CUPRINS

I. CONTEXT NAȚIONAL ȘI LOCAL	3
Scopul.....	5
Obiective și acțiuni de dezvoltare	5
Principii și valori.....	6
II ANALIZA CONTEXTULUI DEMOGRAFIC ȘI SOCIO-ECONOMIC.....	7
Caracteristici teritoriale ale municipiului Alba Iulia.....	7
Situația socio-economică și culturală.....	8
Indicatori socio-demografici	11
III. GRUPURI ȚINTĂ AFLATE ÎN SITUAȚII DE VULNERABILITATE/ DEPENDENȚĂ SAU RISC SOCIAL	13
Copii și tineri lipsiți de îngrijire și sprijin parental sau aflați în diverse situații de nevoie.....	13
Persoanele adulte cu dizabilități.....	23
Persoane vârstnice singure sau dependente	25
Persoane sărace	27
Alte categorii de persoane vulnerabile.....	29
IV. LOCUIREA – O PROBLEMĂ A GRUPURILOR VULNERABILE	37
V. SERVICIILE SOCIALE EXISTENTE LA NIVEL LOCAL	39
Serviciile sociale aflate în administrarea Direcției de Asistență Socială Alba Iulia	40
Servicii sociale contractate cu furnizori privați	45
Servicii sociale licențiate	47
VI. PROIECTE ȘI INIȚIATIVE DE PROIECTE SOCIALE.....	54
Proiecte în derulare destinate categoriilor defavorizate la nivel de UAT	54
Propuneri de proiecte cu componentă socială la nivel de UAT	56
Prioritizarea categoriilor de persoane vulnerabile	57
VII. IMPLEMENTAREA ȘI MONITORIZAREA STRATEGIEI	59
VIII. SURSE CARE AU STAT LA BAZA ELABORĂRII STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE A MUNICIPIULUI ALBA IULIA, PENTRU PERIOADA 2024-2028.....	60

I. Context național și local

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale acordate de furnizorii publici și privați la nivelul Municipiului Alba Iulia, pentru perioada 2024-2028 se elaborează în conformitate cu prevederile HG 797/08.11.2017 pentru aprobarea Regulamentelor cadru de organizare și funcționare ale Serviciilor Publice de Asistență Socială și a structurii orientative de personal, în concordanță cu strategiile naționale și județene, precum și cu nevoile locale identificate.

Direcția de Asistență Socială din subordinea Consiliului Local Alba Iulia a emis Dispoziția nr.856/31.08.2023 privind constituirea Grupului consultativ "Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul municipiului Alba Iulia pentru elaborarea actelor pregătitoare Strategiei. În acest sens, s-au elaborat Metodologia de identificare a persoanelor și familiilor marginalizate social, potențial beneficiari de servicii și beneficii sociale" aprobată prin Hotărârea Consiliului Local nr.93/27.02.2023 și "Diagnoza socială a Municipiului Alba Iulia", în perioada august 2022-octombrie 2023. Metodologia este un document tehnic construit pe baza principiul integrării nediscriminatorii a tuturor situațiilor și grupurilor vulnerabile care există la nivelul Municipiului Alba Iulia și răspunde la întrebările cine și câți sunt cei care au nevoie de serviciile sociale, cine și cât de mulți sunt cei care deși fac parte din categoriile persoanelor defavorizate, nu beneficiază de asistență socială, iar Diagnoza socială analizează diferitele categorii sociale și identifică nevoile acestora, creând premisele stabilirii serviciilor sociale de care au nevoie categoriile defavorizate.

Misiunea Strategiei de Dezvoltare a Serviciilor Sociale a Municipiului Alba Iulia este aceea de a crea și implementa un plan de acordare a serviciilor sociale, de o manieră integrată, participativă și interinstituțională, bazat pe problematica socială a grupurilor vulnerabile, în acord cu politica europeană și națională de incluziune socială și combatere a sărăciei, cu strategiile existente la nivelul municipiului dintre care amintim Strategia integrată de dezvoltare urbană a Municipiului Alba Iulia 2021-2030.

La nivel național există o serie de strategii și programe care se adresează grupurilor vulnerabile, persoanelor care au nevoie de protecție, de sprijin social dintre care amintim:

Planul național de redresare și reziliență (PNRR), prin care România urmărește obiectivele generale ale Mecanismului de Redresare și Reziliență (MRR), mecanism creat la nivelul Uniunii Europene (UE) ca instrument financiar temporar pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19. PNRR, elaborat de România și aprobat la nivelul UE, cuprinde un pachet de investiții publice și reforme care trebuie puse în aplicare până în anul 2026 și este structurat pe 6 piloni:

- Tranziția verde;
- Transformarea digitală;
- Creșterea inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii;

- Coeziunea socială și teritorială;
- Sănătate, precum și reziliența economică, socială și instituțională;
- Politici pentru noua generație.

Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027, aprobată prin Hotărârea 440 din 12.04.2022

Scopul final al strategiei este reducerea ponderii populației aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, până în anul 2027, cu cel puțin 7% față de anul 2020;

Strategia se sprijină pe un set de obiective, măsuri și acțiuni programate pentru următorii 7 ani ce contribuie la consolidarea demersurilor strategice desfășurate în domeniu în perioada 2015-2020:

- investiții sociale, intervenții directe asupra principalelor cauze de transmitere a sărăciei pe mai multe generații;
- modernizarea sistemului de protecție socială;
- îmbunătățirea capacității administrative pentru coordonarea acestor măsuri în acord cu exigențele europene.

Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului „Copii protejați, România sigură” 2023—2027, aprobată prin HG 969/2023, vizează în principal reducerea inechităților care afectează copiii din grupurile vulnerabile, a sărăciei în rândul copiilor sau creșterea accesului la servicii de asistență medicală primară și de specialitate de calitate pentru toți copiii, concomitent cu îmbunătățirea accesului incluziv la educație.

Strategia națională privind îngrijirea de lungă durată și îmbătrânirea activă pentru perioada 2023-2030, aprobată prin HG 1492/2022, își propune prin obiectivele sale ca până în anul 2030, sistemul de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice din România ar trebui să poată asigura accesul tuturor persoanelor vârstnice dependente, din orice localitate și indiferent de venituri, la o formă adecvată de suport, de îngrijire și asistență.

Strategia națională privind incluziunea socială a persoanelor fără adăpost pentru perioada 2022 - 2027 și a Planului de acțiune pentru perioada 2022 – 2027, aprobată prin HG nr. 1491/2022, care vizează următoarele rezultate: prevenția, asigurarea intervenției, prevenirea recăderilor post-intervenție;

Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități "O Românie echitabilă" 2022-2027, aprobată prin Hotărârea nr. 490 din 6 aprilie 2022, cu obiectivul general - asigurarea participării depline și efective a persoanelor cu dizabilități, bazată pe libertatea de decizie, în toate domeniile vieții și într-un mediu accesibil și rezilient și 8 domenii prioritare:

- Accesibilitate și mobilitate;
- Protecția efectivă a drepturilor persoanelor cu dizabilități;

- Ocupare;
- Protecție socială, inclusiv abilitare/reabilitare;
- Viață independentă și integrare în comunitate, inclusiv accesul la servicii publice;
- Educație;
- Sănătate;
- Participare politică și publică.

Strategia națională privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, pentru perioada 2022—2030, aprobată prin HG nr. 1543/2022 al cărei obiectiv general îl constituie creșterea numărului persoanelor adulte cu dizabilități care reușesc să trăiască independent, beneficiind atât de servicii de sprijin particularizate conform nevoilor individuale cât și de serviciile destinate populației generale, într-o comunitate incluzivă și rezilientă.

În elaborarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul municipiului Alba Iulia, ne îndreptăm atenția cu prioritate către grupurile vulnerabile vizate de strategiile naționale precum și spre situația finanțării serviciilor sociale și oportunitatea dezvoltării de noi servicii, realizând recomandări privind direcțiile de dezvoltare ale acestora.

Scopul Strategiei este de a dezvolta un sistem funcțional de servicii care să sprijine persoanele vulnerabile în vederea depășirii situațiilor de dificultate, prevenire și combatere a riscului de excluziune socială a acestora, respectiv creșterea calității vieții și promovarea incluziunii sociale.

Realizarea acestui scop necesită mobilizarea unor resurse, responsabilizarea și implicarea principalilor actori locali în domeniul serviciilor sociale, dezvoltarea de parteneriate eficiente, pentru asigurarea nevoilor sociale, creșterii calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială.

Obiective și acțiuni de dezvoltare

- Dezvoltarea și finanțarea serviciilor destinate prevenirii instituționalizării și suport în tranziția de la servicii de îngrijire rezidențiale la servicii comunitare pentru copii, adulți cu dizabilități, vârstnici;
- Dezvoltarea și finanțarea unor servicii personalizate care să răspundă nevoilor specifice ale persoanelor vârstnice cu precădere ale persoanelor vârstnice singure sau dependente; Dezvoltarea și finanțarea serviciilor sociale pentru alte grupuri vulnerabile, după caz: persoane care au fost private de libertate, persoane dependente de consumul de alcool, droguri, substanțe, victime ale violenței domestice, traficului de persoane, persoane fără adăpost, imigranți, etc.

- În România, de-a lungul timpului, parteneriatul dintre autorități și furnizori privați de servicii sociale a evoluat spre implicarea reală a autorităților în asigurarea sustenabilității serviciilor prin cofinanțarea acestora în baza unui acord de parteneriat, prin acordarea de subvenții în baza unei legi speciale sau prin achiziție de servicii sociale.

La nivelul municipiului Alba Iulia, începând cu anul 2006 și până în prezent au fost acordate servicii sociale atât prin centre aflate în structura organizațională a Direcției de Asistență Socială cât și prin furnizorii privați de servicii în baza contractelor de asociere/parteneriat sau achiziție publică.

Deși se discută foarte mult de necesitatea schimbării mecanismelor de finanțare a serviciilor sociale pentru a asigura sustenabilitatea acestora pe termen lung, în fapt inițiativele de contractare a serviciilor către furnizorii privați sunt puține datorită unor piedici, cum ar fi numărul insuficient de furnizori privați care să acopere nevoile din comunitate sau resursele financiare limitate.

Principii și valori

La baza elaborării Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul Municipiului Alba Iulia au stat următoarele valori și principii:

a) solidaritatea socială, potrivit căreia întreaga comunitate participă la sprijinirea persoanelor vulnerabile care necesită suport și măsuri de protecție socială pentru depășirea sau limitarea unor situații de dificultate, în scopul asigurării incluziunii sociale a acestei categorii de populație;

b) universalitatea, potrivit căreia fiecare persoană are dreptul la asistență socială, în condițiile prevăzute de lege;

c) respectarea demnității umane, potrivit căreia fiecărei persoane îi este garantată dezvoltarea liberă și deplină a personalității, îi sunt respectate statutul individual și social și dreptul la intimitate și protecție împotriva oricărui abuz fizic, psihic, intelectual, politic sau economic;

d) abordarea individuală, potrivit căreia măsurile de asistență socială trebuie adaptate situației particulare de viață a fiecărui individ;

e) parteneriatul, potrivit căruia autoritățile publice centrale și locale, instituțiile publice și private, organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cult recunoscute de lege, precum și membrii comunității stabilesc obiective comune, conlucrează și mobilizează toate resursele necesare pentru asigurarea unor condiții de viață decente și demne pentru persoanele vulnerabile;

f) participarea beneficiarilor, potrivit căreia beneficiarii participă la formularea și implementarea politicilor cu impact direct asupra lor, la realizarea programelor individualizate de suport social și se implică activ în viața comunității, prin intermediul formelor de asociere sau direct, prin activități voluntare desfășurate în folosul persoanelor vulnerabile;

g) transparența, potrivit căreia se asigură creșterea gradului de responsabilitate a administrației publice centrale și locale față de cetățean, precum și stimularea participării active a beneficiarilor la procesul de luare a deciziilor;

h) nediscriminarea, potrivit căreia persoanele vulnerabile beneficiază de măsuri și acțiuni de protecție socială fără restricție sau preferință față de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, categorie socială, opinie, sex ori orientare sexuală, vârstă, apartenență politică, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată;

i) eficiența, potrivit căreia utilizarea resurselor publice are la bază respectarea celui mai bun raport cost-beneficiu;

j) proximitatea, potrivit căreia serviciile sunt organizate cât mai aproape de beneficiar, pentru facilitarea accesului și menținerea persoanei cât mai mult posibil în propriul mediu de viață;

k) complementaritatea și abordarea integrată, potrivit căreia, pentru asigurarea întregului potențial de funcționare socială a persoanei ca membru deplin al familiei, comunității și societății, serviciile sociale trebuie corelate cu toate nevoile beneficiarului și acordate integrat cu o gamă largă de măsuri și servicii din domeniul economic, educațional, de sănătate, cultural etc;

l) concurența și competitivitatea, potrivit căreia furnizorii de servicii sociale publici și privați trebuie să se preocupe permanent de creșterea calității serviciilor acordate și să beneficieze de tratament egal pe piața serviciilor sociale;

m) egalitatea de șanse, potrivit căreia beneficiarii, fără niciun fel de discriminare, au acces în mod egal la oportunitățile de împlinire și dezvoltare personală, dar și la măsurile și acțiunile de protecție socială;

n) confidențialitatea, potrivit căreia, pentru respectarea vieții private, beneficiarii au dreptul la păstrarea confidențialității asupra datelor personale și informațiilor referitoare la viața privată și situația de dificultate în care se află.

II Analiza contextului demografic și socio-economic

Caracteristici teritoriale ale municipiului Alba Iulia

Municipiul Alba Iulia este situat în centrul județului Alba, în vestul Regiunii Centru și în partea central-vestică a României. Este situat în Podișului Transilvaniei, la contactul dintre două mari unități de relief: Munții Apuseni (în vest) și Podișul Târnavelor (în est). Situat la o altitudine medie de 235 m, municipiul Alba Iulia se află într-o zonă de interferență a dealurilor ce coboară din Munții Trascăului cu șesurile din valea cursului mijlociu al râului Mureș. Mai exact, forma majoră de relief ce definește municipiul Alba Iulia este aceea de culoar depresionar, diviziunea de relief fiind cunoscută în literatura de specialitate sub numele de Culoarul Depresionar Alba Iulia – Turda. Orașul propriu-zis este așezat pe prima terasă a râului Mureș, care formează spre est un șes lung de 8-10 km și lat de 2-4 km. Partea de vest a orașului este străjuită de înălțimile împădurite ale

Munților Metaliferi cu Vârful Mamut (630 m). Spre est, peste râul Mureș, se disting dealurile argiloase de culoare roșiatică ale podișului ardelean, erodate de râurile Mureș, Sebeș și Secaș. Spre partea de sud se pot observa culmile Munților Sebeșului cu Vârful Șurianu (2245 m) și cu Vârful Pătru (2130 m).

Raportat la sistemul urban din România, conform Legii nr.351/2001, municipiul Alba Iulia este o localitate urbană de rang II, de mărime medie. De asemenea, și județul Alba, cu reședința de județ Alba Iulia, este considerat un județ de mărime mijlocie, ocupând locul al 16-lea în ierarhia județelor la nivel național (reprezentând 2,6% din suprafața țării). Sistemul de localități al județului Alba este format din 11 orașe, din care 4 municipii (Alba Iulia -reședință de județ, Aiud, Blaj și Sebeș) și 7 orașe (Abrud, Câmpeni, Cugir, Ocna Mureș, Zlatna, Teiuș și Baia de Arieș).

Municipiul Alba Iulia realizează un intens raport de cooperare teritorială și socioeconomică cu zona AIDA, teritoriu format din 11 unități administrativ – teritoriale grupate în jurul reședinței de județ a două municipii Alba Iulia și Sebeș, a orașului Teiuș și a 8 comune: Berghin, Ciugud, Cricău, Galda de Jos, Ighiu, Meteș, Sântimbru și Vințu de Jos). Acest teritoriu este cuprins în zona de influență a Municipiului Alba Iulia, alături de alte localități.

Situația socio-economică și culturală

Situația socio-economică

În prima perioadă de programare financiară de când țara noastră a devenit membru cu drepturi depline a Uniunii Europene, 2007–2013, județul Alba face parte din Regiunea de dezvoltare Centru alături de județele Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu. Conform celor menționate în Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021-2027 (PDR Centru), Regiunea Centru, se situează din punct de vedere al PIP/locuitor, pe poziția a treia la nivel național, după Regiunea București-Ilfov și Regiunea Vest. Contribuția celor 6 județe la formarea produsului intern brut regional diferă sensibil, fiind în strânsă corelație cu puterea economică și cu cea demografică a acestora. Diferențele apreciabile în ce privește dezvoltarea economică a județelor se reflectă în valorile indicelui de disparitate a produsului intern brut/ locuitor. Două județe din Regiunea Centru – Brașovul și Sibiul – se numără printre cele mai dezvoltate din țară, județul Alba se situează în apropierea mediei naționale.

Raportul privind starea economică, socială și de mediu a Municipiului Alba Iulia pe anul 2022, elaborat la nivelul Primăriei Alba Iulia prezintă informații referitoare la angajatorii și salariații din Municipiul Alba Iulia la data de 09.02.2023. Conform raportului avem următoarea situație:

- Număr angajatori activi (cel puțin 1 salariat activ): 3.802;
- Număr salariați activi: 31.684;
- Număr angajatori cu capital de stat: 277;

- Număr salariați încadrați la angajatori cu capital de stat: 7.568;
- Număr angajatori cu capital privat: 3.525;
- Număr salariați încadrați la angajatori cu capital privat: 24.116.

Se observă că deși sunt 7% angajatori cu capital de stat în Municipiul Alba Iulia aceștia au contracte de muncă pentru aproape $\frac{1}{4}$ din numărul total de angajați.

Conform datelor furnizate de AJOFM Alba la data de 31.12.2022, numărul total al persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă în Municipiul Alba Iulia era de 421 din care 232 femei. Numărul șomerilor indemnizați era de 177 din care 107 femei. Numărul șomerilor neindemnizați era de 91. După nivelul de instruire situația celor 421 de șomeri se prezintă astfel: 141 persoane sunt absolvente de studii primare, 182 persoane sunt absolvente de studii medii, 98 de persoane au studii superioare.

Din datele comunicate de Casa Județeană de Pensii Alba, numărul total al pensionarilor fără indemnizații prevăzute de legi speciale, a crescut ușor în ultimii trei ani (2020 - 2022), în Municipiul Alba Iulia, de la 16.282 în anul 2020 la 16.422 în anul 2022. Numărul persoanelor cu domiciliul în municipiul Alba Iulia, cu pensie minimă garantată în anul 2022 era de 2019 persoane, reprezentând 12% din totalul pensionarilor fără indemnizații prevăzute de legi speciale de 16.422.

Referitor la valoarea câștigul salarial mediu brut înregistrat în județul Alba, Direcția Regională de Statistică Alba, a comunicat pentru luna iunie 2023, un câștig de 6128 lei, mai mare cu 38 lei decât cel înregistrat în luna anterioară și cu 678 lei (+12,4%) față de luna iunie 2022. Câștigul salarial mediu net în iunie 2023 a fost de 3949 lei, mai mare cu 16 lei decât în luna anterioară și cu 451 lei (+12,9%) față de luna iunie 2022. Câștigul salarial mediu net înregistrat în județul Alba în luna iunie 2023 poziționează județul pe locul 18 la nivel național, în ierarhia județelor ordonate descrescător și locul 4 la nivelul Regiunii Centru.

Situația culturală

După ani de restaurare, Cetatea Alba Carolina și-a recăpătat gloria de odinioară și Alba Iulia atrage an de an din ce în ce mai mulți turiști. În interiorul fortăreței bastionare se regăsesc cele mai importante monumente de arhitectură religioasă, civilă ori militară, pe care le enumerăm succint:

- Palatul Princiar (sec. XVI – XVIII) - cea mai mare reședință administrativ-politică din Transilvania.
- Palatul Apor - important monument al arhitecturii Renașterii din Transilvania;
- Catedrala romano-catolică „Sf. Mihail” - cel mai important monument romanic din Transilvania;
- Palatul arhiepiscopal romano-catolic - inițial a fost parte componentă a palatului princiar;
- Biblioteca Batthyaneum și fosta Mănăstire a Trinitarienilor - deține cea mai importantă colecție de incunabule și carte veche din România;

- Colegiul Academic Bethlen - ridicat în perioada de maximă înflorire urbanistică și culturală din timpul domniei lui Gabriel Bethlen (sec. al XVII-lea);
- Ansamblul „Încoronării” - ultimul monument important ridicat în Cetatea Alba Carolina, pentru Încoronarea Regilor Ferdinand și Maria.

Patrimoniul muzeal este reprezentat, în principal, de colecțiile deținute de Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, dar nu numai. Elementele de patrimoniu muzeal sunt păstrate în trei clădiri istorice:

- edificiul „Babilon” – ridicat între 1851-1853, cu destinație de cămin de garnizoană, aici fiind organizat în perioada 1958-1968 sediul definitiv pentru Muzeul Național al Unirii.
- Sala Unirii – ridicată la 1898, fosta cazină militară a devenit simbolul unității naționale prin desfășurarea în incinta acesteia a ședinței de aprobare pentru Rezoluția Marii Uniri, la 1 decembrie 1918. Restaurată inițial în deceniul 1958-1968, clădirea a intrat în circuitul de vizitare al Muzeului Național al Unirii Alba Iulia. Pentru aniversarea Centenarului Marii Uniri, Sala Unirii a beneficiat de un proiect de restaurare și reorganizare a spațiilor interioare, în urma căruia au fost valorificate și noi spații expoziționale și meta-expoziționale la subsolul, respectiv în podul mansardat al clădirii.
- fostul Spital Militar – găzduiește MUSEIKON – cel mai nou produs muzeal al Cetății, care cuprinde o spectaculoasă colecție de carte veche și icoane românești din colecțiile Muzeului Național al Unirii Alba Iulia și ale Arhiepiscopiei Ortodoxe Alba Iulia.

Dintre cele 4 palate clasate în lista monumentelor, 3 dintre ele sunt de importanță națională și sunt localizate în cuprinsul fortificației bastionare (Palatul Principilor Ardealului, Palatul Apor și Palatul arhiepiscopal romano-catolic) și au beneficiat de lucrări sau sunt în curs de restaurare și punere în valoare.

Aproximativ jumătate dintre obiectivele de arhitectură clasate în lista monumentelor istorice, de pe raza municipiului Alba Iulia, sunt casele de locuit, în număr de 50 obiective, majoritatea dintre acestea fiind locuințe private și în prezent.

Din punct de vedere al infrastructurii culturale, pentru domeniile: arta spectacolelor, teatru, film, operă, muzee și case memoriale, Municipiul Alba Iulia se prezintă pe o poziție inferioară, în rândul reședințelor de județ din România. Obiectivele culturale din categoriile menționate sunt următoarele:

- Casa de Cultură a Sindicatelor Alba Iulia , Casa de Cultură a Studenților;
- Teatrul de Păpuși Prichindel;
- Muzeul Național al Unirii, Muzeul Principia, Muzeul Museikon;
- Inspire Cinema Alba Iulia;
- Centrul de cultură „Augustin Bena” Alba Iulia;
- Casa memorială „Casa Velican”.

În municipiul Alba Iulia activează organizații și instituții importante, din mediul cultural, artistic, educațional sau de tineret, care printr-o strategie coerentă și optim formulată, pot răspunde nevoilor culturale ale comunității.

Indicatori socio-demografici

Populația cu domiciliul declarat în Alba Iulia la data de 01.07.2022, conform datelor Institutului Național de Statistică este de 74.490 de persoane. Uitându-ne pe datele recensămintelor vedem că, față de recensământul din 2011, avem de-a face cu o creștere de 10.954 persoane, de la 63.536 persoane la 74.490 persoane.

Deși populația Municipiului Alba Iulia, este oarecum stabilă, trebuie să luăm în considerare că tendința din ultimii 20 de ani este de scădere a populației având la bază migrația internațională, scăderea natalității și mortalitatea ridicată.

În anul 2022 în Municipiul Alba Iulia s-a înregistrat un spor negativ, numărul deceselor fiind mai mare decât numărul nașcuților vii, astfel s-au înregistrat 688 de decese față de 572 de nașcuți vii.

Cel mai mare pericol pentru următoarele decenii îl reprezintă îmbătrânirea populației. Având în vedere diminuarea populației active, România necesită o viziune realistă asupra dezvoltării economice și sociale în următoarele decenii.

Creșterea cererii pentru servicii sociale și medicale sau alte tipuri de servicii pentru vârstnici va fi o consecință a fenomenului îmbătrânirii populației. Condițiile de locuire ale persoanelor vârstnice, singure, nu corespund, în general, nevoilor și posibilităților financiare ale acestor persoane. Va crește nevoia de sprijin financiar pentru vârstnici, dar și de servicii specializate adaptate gradului lor de dependență, inclusiv centre rezidențiale pentru îngrijirea acestora.

Contracurarea declinului demografic presupune și o politică proactivă. Se impune ca necesitate sprijinirea tinerelor familii, în special a celor cu copii, prin facilitarea accesului la locuințe sociale și dezvoltarea infrastructurii de îngrijire, educație și recreere pentru copii în concordanță cu nevoile previzionate (modernizarea creșelor, a grădinițelor, a școlilor, crearea de noi spații, dotarea acestora și a spațiilor educaționale deja existente, crearea unor centre pentru copii unde aceștia să poată participa la diferite activități extra-școlare, sprijinirea copiilor aflați în diverse situații de vulnerabilitate). Deși mai puțin discutat, declinul demografic cu care ne confruntăm în prezent este principala amenințare la adresa dezvoltării durabile a comunităților sub 100.000 de locuitori.

Conform datelor INS- Direcția Regională de Statistică Alba, populația pe grupe de vârstă după domiciliu la data de **01.07.2022** era următoarea:

Vârstă/Grupe de vârstă	Număr persoane
0-6 ani	4.701
7-13 ani	5.250
14-18 ani	3.554
19-35 ani	13.717
36-64 ani	34.474
Peste 65 ani	12.794
Total populație municipiul Alba Iulia	74.490

Tabel Nr. 1 Populația pe grupe de vârstă după domiciliu la data de 01.07.2022.

Sursa: INS- Direcția Regională de Statistică Alba

Populația rezidentă în Municipiul Alba Iulia la data de 1.12.2021, conform ultimelor date disponibile ale INS era de 64.227 din care 30.393 bărbați și 33.834 femei.

Durata medie a vieții în județul Alba înregistrată în anul 2022 este de 74,8 ani. Durata medie de viață reprezintă numărul mediu de ani pe care îi are de trăit un nou născut, dacă ar trăi tot restul vieții în condițiile mortalității pe vârste din perioada de referință. Speranța de viață este denumită durata medie de viață.

Soldul migrației în Municipiul Alba Iulia în anul 2022, ca diferență dintre numărul persoanelor sosite prin schimbarea domiciliului și numărul persoanelor plecate prin schimbarea domiciliului este de 80.

Ultimele date comunicate de către Direcția Regională de Statistică Alba la data de 01.01.2023, referitoare la populația municipiului Alba Iulia după domiciliu, pe grupe de vârstă sunt următoarele:

- populația cu vârsta cuprinsă între 0-4 ani – 3207
- populația cu vârsta cuprinsă între 5-9 ani – 3644
- populația cu vârsta cuprinsă între 10-14 ani – 3836
- populația cu vârsta cuprinsă între 15-19 ani – 3394
- populația cu vârsta cuprinsă între 20-24 ani -2971
- populația cu vârsta cuprinsă între 25-29 ani -3276
- populația cu vârsta cuprinsă între 30-34 ani- 5263
- populația cu vârsta cuprinsă între 35-39 ani-6431
- populația cu vârsta cuprinsă între 40-44 ani -7007
- populația cu vârsta cuprinsă între 45-49 ani-6483
- populația cu vârsta cuprinsă între 50-54 ani-6014
- populația cu vârsta cuprinsă între 55-59 ani-4768
- populația cu vârsta cuprinsă între 60-64 ani-5060
- populația cu vârsta cuprinsă între 65-69 ani -5378
- populația cu vârsta cuprinsă între 70-74 ani-3789

- populația cu vârsta cuprinsă între 75-79 ani-1894
- populația cu vârsta cuprinsă între 80-84 ani-1189
- populația cu vârsta de 85 de ani și peste -843

Total 74447

III. Grupuri țintă aflate în situații de vulnerabilitate/ dependență sau risc social

Definiția oficială a grupului vulnerabil, o găsim în Legea asistenței sociale 292/2011 conform căreia grupul vulnerabil desemnează persoane sau familii care sunt în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boală, dizabilitate, sărăcie, dependență de droguri sau de alcool ori a altor situații care conduc la vulnerabilitate economică și socială. În legislația românească există însă multiple referiri la grupurile vulnerabile, prin definirea unor termeni cum ar fi categorie defavorizată, marginalizare, incluziune, nevoie socială, situație de dificultate.

Situația de vulnerabilitate în care se poate afla o persoană la un moment dat poate fi reprezentată astfel:

- a) nu realizează venituri proprii sau veniturile lor ori ale susținătorilor legali nu sunt suficiente pentru asigurarea unui trai decent și mediu sigur de viață;
- b) se află în imposibilitatea de a-și asigura activitățile de bază ale vieții zilnice, nu se pot gospodări singure și necesită asistență și îngrijire;
- c) nu au locuință și nici posibilitatea de a-și asigura condițiile de locuit pe baza resurselor proprii

Evaluarea nevoilor locale include identificarea problemelor sociale din comunitate, a nevoilor grupurilor vulnerabile, a serviciilor și infrastructurii sociale existente.

Direcția de Asistență Socială Alba Iulia a elaborat Diagnoza socială la nivelul municipiului Alba Iulia pe care se fundamentează prezenta strategie, cu scopul de a genera o imagine cât mai fidelă asupra problemelor cu care se confruntă municipiul nostru din punctul de vedere al asistenței sociale. Au fost analizate diverse tipologii de persoane considerate aparținând unor grupuri vulnerabile.

Copii și tineri lipsiți de îngrijire și sprijin parental sau aflați în diverse situații de nevoie

În luna octombrie 2023, s-a adoptat HG nr. 969/2023 privind aprobarea Strategiei naționale pentru protecția și promovarea drepturilor copilului „Copii protejați, România sigură” 2023—2027. Obiectivele strategiei vizează în principal reducerea inechităților care afectează copiii din grupurile vulnerabile, a sărăciei în rândul copiilor sau creșterea accesului la servicii de asistență medicală primară și de specialitate de calitate pentru toți copiii, concomitent cu îmbunătățirea accesului incluziv la educație. Noua strategie națională își dorește să contribuie activ la îmbunătățirea situației

copiilor aparținând grupurilor vulnerabile, într-un context în care accentul trebuie pus pe oferirea de servicii sociale în raport cu beneficiile.

➤ *Copii în familii monoparentale*

Rata sărăciei relative este ridicată în rândul copiilor care trăiesc în familii cu 1 sau 2 copii dependenți și în general în gospodării cu copii dependenți, similar și în ceea ce privește rata sărăciei relative în rândul copiilor care trăiesc în familii monoparentale.

Pentru a evidenția nivelul de sărăcie al familiilor cu copii la nivelul municipiului Alba Iulia, am folosit ca indicator statistic numărul mediu lunar de familii beneficiare de alocație pentru susținerea familiei (ASF) aceasta fiind o formă de susținere financiară care se acordă familiilor cu copii care au venituri mici. În anul 2020 la nivelul municipiului Alba un număr mediu de 76 de familii, primeau această formă de sprijin, în anul 2021, 72 de familii, iar în anul 2022, 78 de familii.

La nivelul lunii decembrie 2022, Direcția de Asistență Socială Alba Iulia avea 64 dosare în plată de (ASF) în care erau cuprinși 88 adulți și 144 copii. 40 dintre familiile beneficiare de ASF în luna decembrie 2022 erau familii monoparentale, iar 24 erau familii biparentale.

Un alt indicator al sărăciei este venitul minim garantat. La fel ca în cazul alocației pentru susținerea familiei numărul mediu al dosarelor de venit minim garantat nu a variat foarte mult pe parcursul celor 3 ani. În anul 2020 erau 126 de dosare, iar în anii 2021 și 2022 au beneficiat de venit minim garantat un număr mediu de 120 de familii/persoane singure. În luna decembrie 2022, aveam 114 dosare (VMG) în plată în care erau cuprinși 133 adulți și 101 copii. Din cele 114 dosare, 59 erau persoane singure, 11 erau familii fără copii, 37 erau familii monoparentale și 7 familii biparentale.

Menționăm că cele două tipuri de susținere sunt cumulative, o familie putând beneficia de ambele tipuri de sprijin.

➤ *Copii abandonați/ Copii separați sau în risc de separare de părinți*

În România conform datelor Ministerului Familiei Tineretului și Egalității de Șanse, la finele anului 2022, 42.029 copii se aflau în sistemul de protecție specială, cei mai mulți, la asistenți maternali profesioniști(39,2%).

În județul Alba observăm o pondere mare a copiilor beneficiari ai măsurilor de protecție în sistem rezidențial, respectiv 404 copii din care 390 copii în servicii rezidențiale publice și 14 copii în servicii rezidențiale private, față de 143 de copii la asistenți maternali profesioniști.

La nivelul Municipiului Alba Iulia, datele furnizate de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba, arată că în anul 2022 erau 107 copii în sistemul de protecție specială din care 51 copii beneficiari ai unei măsuri de protecție de tip familial, 40 beneficiari ai unei măsuri de protecție de tip rezidențial și 16 copii în plasament la asistent maternal profesionist.

Compartimentul Protecția Copilului din cadrul DAS Alba Iulia a propus luarea unei măsuri

de protecție specială (separare de părinți) în 7 cazuri în anul 2020, 5 în anul 2021 și 15 în anul 2022.

România a înregistrat un progres de-a lungul ultimului deceniu în ceea ce privește scăderea ratei de părăsire a copiilor în unitățile sanitare și mai ales în lupta permanentă pentru a-i reîntoarce în familie sau a-i plasa la familia extinsă, la asistenți maternali, centre de plasament etc. În municipiul Alba Iulia, în ultimii trei ani nu s-a înregistrat niciun caz de abandon în spital în rândul copiilor.

Pentru asigurarea prevenirii separării copilului de părinții lui, consiliile locale ale municipiilor, orașelor, comunelor și sectoarelor municipiului București au obligația să organizeze, în mod autonom sau prin asociere, servicii de zi, potrivit nevoilor identificate în comunitatea respectivă.

În situația în care consiliul local nu identifică resurse financiare și umane suficiente pentru a organiza serviciile prevăzute la alin. (1), la cererea acestuia, consiliul județean va asigura finanțarea necesară înființării acestor servicii. Consiliul local asigură finanțarea cu până la 50% a cheltuielilor de funcționare a acestor servicii, cota-parte și cuantumul total al acestor cheltuieli fiind stabilite anual prin hotărâre a consiliului județean.

În vederea prevenirii separării copiilor de familiile sărace, și pentru ca minorii să nu mai ajungă rapid în grija statului, Guvernul a aprobat Legea privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie. Scopul legii este reducerea numărului de copii care intră în sistemul de protecție specială a statului, precum și sprijinirea familiilor vulnerabile, pentru a fi evitată separarea acestora de copii, din cauza sărăciei, a șomajului părinților sau a dizabilității copilului.

➤ *Copii cu dizabilități fizice/psihice aflați în familii*

Analizând datele Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba în anii 2020-2022, cu privire la copiii din municipiul Alba Iulia încadrați în grad de handicap observăm o ușoară tendință de creștere a acestora de la un an la altul, cu excepția încadrării în gradul mediu de handicap. Ponderea cea mai mare se regăsește la copiii încadrați în gradul grav și mediu de handicap.

În anul 2022, din totalul de 387 copii din municipiul Alba Iulia încadrați în grad de handicap, 172 erau încadrați în gradul grav, 96 în gradul mediu, 51 în gradul accentuat și 68 în gradul ușor. În ceea ce privește tipul handicapului, regăsim handicapul de tip somatic în procent de 40%, handicapul psihic 15%, handicapul mintal 14%, handicapul fizic 13%, handicapul asociat 12% iar celelalte în procente mai mici.

➤ *Copii cu părinți care lucrează în străinătate, lăsați în grija terților*

Conform estimărilor Raportului de cercetare „Evaluarea situației copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate” efectuat de Organizația Salvați Copiii România, în perioada iunie-septembrie 2022, circa 184.000 de copii sunt total lipsiți de îngrijirea directă a părinților, având fie ambii părinți, fie părintele unic susținător al familiei plecat la muncă în străinătate. Se

precizează că, comportamentele de risc, în special consumul de substanțe și conflictele din grupul de egali sunt semnificativ mai ridicate în cazul copiilor care au experimentat migrația părinților în ultimul an. În cazul acestora, probabilitatea de a consuma alcool este de 5 ori mai mare, probabilitatea de a fuma este dublă iar cea de a avea conflicte frecvente cu alți copii de 6 ori mai mare.

Recomandările studiului sunt următoarele:

- de armonizare a datelor statistice cu privire la copiii cu părinții plecați la muncă în străinătate colectate de serviciile de asistență socială și de școli;

- de întărire a cooperării inter-instituționale dintre serviciile de asistență socială și școli pentru asigurarea de servicii de suport pentru copiii cu părinții plecați la muncă în străinătate, în special pentru copiii total lipsiți de îngrijirea directă a părinților;

- de întărire a capacității locale de a oferi servicii de asistență socială prin asigurarea de resurse umane și instruirea lor;

- de întărire a capacității rețelei de consilieri școlari;

- de continuare a programelor cu finanțare europeană destinate copiilor cu părinții plecați la muncă în străinătate, care să includă pe lângă măsuri de suport educațional și măsuri psiho-sociale care să răspundă comportamentelor de risc;

- de promovare a disciplinei opționale de Educație pentru sănătate, în mod special în unitățile de învățământ din comunități vulnerabile cu migrație intensă, pentru a asigura o participare cât mai largă a copiilor cu comportamente de risc (consum de alcool, substanțe interzise, fumat etc.)

În evidența Direcției de Asistență Socială Alba Iulia la finele anului 2022 se înregistrau 127 de cazuri de copii cu părinți plecați la muncă în străinătate, față de anul 2020 când se înregistrau 290. Pentru anul școlar 2022-2023, în urma verificării de către Compartimentul Protecția Copilului a datelor transmise de către toate unitățile școlare de pe raza municipiului Alba Iulia cu privire la situația copiilor cu unul sau ambii părinți plecați la muncă în străinătate, statistica se prezintă astfel:

- cu ambii părinți plecați -11

- cu un singur părinte plecat- 110

- cu părintele unic susținător al familiei plecat -6

- copii în situații de risc- 0

➤ *Copii care au abandonat școala*

Nivelul de școlarizare este un factor important care influențează probabilitatea unei persoane de a se afla în risc de sărăcie sau excluziune socială.

La sfârșitul lunii mai 2023, Eurostat a publicat datele statistice privind abandonul școlar în Uniunea Europeană pentru anul 2022. Potrivit datelor, România este în fruntea clasamentului având cea mai mare rată de abandon școlar din UE.

În Raportul privind Starea învățământului preuniversitar din România 2021– 2022 al Ministerului Educației, rata abandonului școlar (indicator calculat pe baza metodei „intrare-ieșire”) pentru învățământul primar și gimnazial, în anul 2020/2021, a fost de 1,2% (procent ce reprezintă în cifre absolute 18,4 mii de elevi). Diferența dintre valorile indicatorului pe medii este de 0,9 puncte procentuale în favoarea mediului urban.

Reînființarea învățământului profesional în 2014/2015 a determinat scăderea treptată a ratei abandonului școlar la liceu, până la valoarea de 1,6% (9768 de elevi) la finalul anului școlar 2020/2021.

Efectivele de elevi cu domiciliul/reședința în municipiul Alba Iulia după nivelul de școlarizare sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nivel de școlarizare	An școlar 2019-2020	An școlar 2020-2021	An școlar 2021-2022
Nivel preșcolar	2298	2288	2371
Nivel primar	3604	3490	3612
Nivel gimnazial	2835	2849	2970
Nivel liceal	3485	3477	3338
Nivel profesional	554	632	638
Nivel postliceal	557	518	497

Tabel Nr. 2 Efectivele de elevi cu domiciliul/reședința în municipiul Alba Iulia după nivelul de școlarizare. Sursa: ISJ Alba

Analizând datele transmise de Inspectoratul Școlar Județean Alba cu privire la abandonul școlar, situația copiilor cu cerințe educaționale speciale, acordarea de burse sociale, frecventarea cursurilor remediale, observăm o scădere a abandonului școlar și o creștere semnificativă a burselor sociale acordate.

În anul școlar 2021-2022 față de anul școlar 2019-2020, rata abandonului școlar a scăzut cu 50%, fiind acordate 870 de burse sociale față de 246 în anul școlar 2019-2020. Având în vedere faptul că pentru anul școlar 2021-2022, Consiliul Local a aprobat un număr de 892 de burse sociale, iar în anii anteriori au fost aprobate burse sociale pentru toți solicitanții care se încadrează în criterii (nu au fost limitate numeric), creșterea numărului de burse sociale acordate, poate fi explicată prin încadrarea unui număr mai mare de persoane în condițiile de acordare, posibil datorită modificării salariului minim pe economie.

Putem afirma că acordarea burselor sociale unui număr mai mare de copii, subvenționarea transportului sau programele guvernamentale de acordare a unei mese calde sunt măsuri esențiale pentru prevenirea și combaterea fenomenului de abandon școlar.

În tabelul de mai jos prezentăm numărul beneficiarilor burselor sociale din municipiul Alba Iulia, a cazurilor de abandon școlar, a elevilor cu cerințe educaționale speciale(CES) integrați în învățământul de masă, a cazurilor de violență raportate de școli, a persoanelor înscrise și a celor care au abandonat programul „A doua șansă”.

Indicatori	An școlar 2019-2020	An școlar 2020-2021	An școlar 2021-2022
Abandon școlar	16	18	8
Elevi cu CES integrați în învățământul de masă, în școli speciale/centre de educație incluzivă	246	259	265
Copii beneficiari ai burselor sociale	188	269	870
Numărul cazurilor de violență în școli	5	3	3
Numărul persoanelor înscrise în programul „ A doua șansă”	130	126	157
Numărul persoanelor care au abandonat programul „ A doua șansă”	9	11	6

Tabel Nr. 3 Numărul beneficiarilor burselor sociale din municipiul Alba Iulia, a cazurilor de abandon școlar, a elevilor cu cerințe educaționale speciale(CES) integrați în învățământul de masă, a cazurilor de violență raportate de școli, a persoanelor înscrise și a celor care au abandonat programul „A doua șansă”.

În ceea ce privește programul „A doua șansă”, din numărul participanților înscriși la cursuri, sunt puțini cei care abandonează programul. Acest program se adresează adolescenților, tinerilor și adulților, proveniți din medii sociale diverse, care nu au urmat sau nu au finalizat învățământul primar și gimnazial. Programul oferă acestor persoane posibilitatea continuării și finalizării învățământului obligatoriu fără a fi nevoite să-și întrerupă eventualele activități profesionale sau familiale în care sunt angrenate. În anul 2022, 157 de persoane din municipiul Alba Iulia au frecventat acest program și doar 6 au abandonat.

➤ *Copii victime ale violenței domestice*

Datele oficiale privind violența domestică asupra copilului sunt extrem de puține, iar cele care există nu pot cuprinde amploarea fenomenului întrucât cele mai multe cazuri nu ajung în atenția poliției sau a instanțelor judecătorești.

Violența domestică este un fenomen care necesită atât o abordare interinstituțională, dar și implicarea comunității și a societății civile. Pentru furnizarea unor servicii sociale eficiente în acest domeniu, autoritățile locale trebuie să colaboreze cu structurile teritoriale ale Ministerului Muncii și Justiției Sociale, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerului Educației Naționale, cu Serviciul de Probațiune din cadrul

tribunalelor și cu organizațiile nonguvernamentale care desfășoară activități specializate în domeniu.

Din datele statistice privind minorii și violența domestică la nivel național ale Ministerului Public publicate în Raportul de activitate pe anul 2022 prezentăm următoarele:

Copii victime ale părinților: 296, din care 226 minori:

- 31 victime ale omorului (22 decedați), din care 14 minori (11 decedați);
- 102 victime ale lovirilor sau altor violențe, din care 65 minori;
- 1 victimă ale vătămării corporale și vătămării corporale din culpă, din care 1 minor;
- 36 victime ale infracțiunilor de rele tratamente aplicate minorilor;
- 45 victime ale violului, din care 37 minori;
- 259 victime ale abandonului de familie, din care 225 minori;
- 2 victime ale nerespectării măsurilor privind încredințarea minorilor.

Frați și surori victime: 134 victime, din care 21 minori:

- 30 victime ale omorului (10 decedate);
- 78 victime ale lovirilor sau altor violențe;
- 3 victime ale vătămării corporale și vătămării corporale din culpă;
- 4 victime ale violului, din care 3 minore.

La nivelul Municipiului Alba Iulia, din datele comunicate de Poliția municipiului constatăm o creștere a numărului de copii victime ale violenței domestice de la 43 de cazuri în anul 2020, la 55 în anul 2022.

➤ *Copii consumatori de droguri sau substanțe noi cu proprietăți psihoactive*

Un aspect îngrijorător de care trebuie să ținem seama pe viitor îl reprezintă adicția de substanțe în rândul copiilor.

Spitalul Județean de Urgență Alba raportează apariția în anul 2022 a unui caz de adicție de substanțe la grupa de vârstă 7-13 ani, iar la grupa de vârstă 14-18 ani avem o creștere semnificativă, de la un caz în anii 2020 și 2021 la 8 cazuri în anul 2022. Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Alba raportează un caz de consumator de droguri în rândul minorilor.

Raportul Național privind situația drogurilor în anul 2022, elaborat de Agenția Națională Antidrog cu referire la situația din 2022, supune atenției publice creșterea alarmantă în rândul populației generale dar și a celei tinere a consumului de substanțe psihoactive. Cele mai mari rate ale consumului se observă la categoria 15-35 de ani, adolescența reprezentând perioada cu vulnerabilitatea cea mai mare la inițierea consumului de droguri, cea mai mică vârstă de debut pentru consumul de noi substanțe psihoactive fiind 12 ani.

➤ *Mame minore*

În anul 2022, Salvați Copiii România, publică date statistice cu privire la mamele minore, 45% din nașterile înregistrate în rândul fetelor cu vârste mai mici de 15 ani în Uniunea Europeană provin din România. În anul 2021, 687 fete cu vârsta sub 15 ani au devenit mame. În 21% din aceste cazuri vârsta tatălui este cuprinsă între 20 și 44 de ani, 15811 fete cu vârsta între 15-19 ani au născut în anul 2021.

Date relevante pentru analiza situației mamelor și gravidelor sub 18 ani din România:

- una din 10 mame sau gravide minore nu au fost niciodată la școală;
- majoritatea familiilor din care provin mamele minore sunt sărace ale căror venituri se bazează pe ajutoarele de la stat;
- majoritatea minorelor însărcinate au abandonat școala în timpul sarcinii.

La nivelul Municipiului Alba Iulia, în anul 2022, conform datelor Spitalului Județean de Urgență Alba s-a înregistrat un caz de mamă minoră față de 3 cazuri în anul 2021.

➤ *Copii care au săvârșit fapte penale, care nu răspund penal*

Minorul cu vârsta de până la 14 ani nu răspunde penal pentru faptele sale, cu privire la acesta vor fi luate măsuri de protecție specială (plasament, supraveghere specializată).

Minorul care are vârsta între 14 și 16 ani răspunde penal numai dacă se dovedește că a săvârșit fapta cu discernământ.

Infracțiunile cel mai des săvârșite de minori sunt:

- Lovirea sau alte violențe – situația în care o persoană produce suferințe altei persoane, prin diferite moduri, precum: îmbrâncire, împingere, trântire sau folosirea unor obiecte dure, iar rănila produse necesită pentru vindecare maxim 90 de zile de îngrijiri medicale;

- Vătămarea corporală - situația în care persoana asupra căreia s-a folosit forța a suferit leziuni vindecabile în mai mult de 90 de zile sau a rămas cu probleme grave de sănătate, uneori pentru toată viața, din cauza rănilor suferite (ex. o infirmitate, pierderea unui organ sau simț etc.);

- Încăierarea – confruntarea, scandalul, bătaia, între mai multe persoane. Nu este pedepsit cel care a încercat să-i despartă pe alții sau a fost prins în încăierare împotriva voinței sale.

- Furtul – fapta unei persoane de a lua un bun de orice fel, care nu este al său, de la o altă persoană, fără ca aceasta să îi dea voie. Fapta e considerată mai gravă dacă s-a săvârșit într-un mijloc de transport în comun, pe timpul nopții, de către o persoană înarmată, mascată sau deghizată, prin efracție sau violare de domiciliu. Se consideră furt și sustragerea unui vehicul al altuia (ex. bicicletă), în scopul de a-l folosi pe nedrept, dar și folosirea fără drept a telefonului altei persoane, consumându-i astfel creditul.

- Tâlhăria – folosirea de către o persoană a violenței sau amenințărilor împotriva altei persoane, pentru a putea fura un lucru de la aceasta sau pentru a păstra lucrul furat;

-Distrugerea – degradarea, deteriorarea sau aducerea în stare de neîntrebuințare a unui bun al altei persoane, ori împiedicarea salvării de la deteriorare a unui astfel de bun. Fapta este mai gravă dacă s-a produs prin incendiere, explozie sau dacă a pus în pericol alte bunuri sau persoane, chiar dacă bunul distrus aparținea autorului.

-Șantajul – fapta aceluia care, în scopul de a obține un folos, obligă o altă persoană, prin violență sau amenințare, să dea, să facă, să nu facă sau să sufere ceva (ex. autorul amenință victima că, dacă nu îi dă bani, va posta pe internet fotografii compromițătoare ale acesteia);

-Amenințarea – fapta prin care o persoană amenință o altă persoană cu săvârșirea unei infracțiuni sau a unei fapte păgubitoare îndreptate împotriva ei sau a altei persoane, dacă aceasta îi produce o stare de temere, de îngrijorare;

-Hărțuirea – situația în care cineva, în mod repetat, urmărește fără drept sau fără un interes justificat prin lege, o persoană, îi supraveghează locuința, locul de muncă sau alte locuri pe care le frecventează, dă apeluri telefonice repetate, trimite mesaje, e-mailuri sau scrisori care, prin frecvență sau conținut, dau persoanei o stare de teamă.

Situația la nivelul Municipiului Alba Iulia cu privire la minorii care au săvârșit fapte penale, dar nu răspund penal este următoarea:

Număr minori	Categorie infracțiuni	2020	2021	2022
minori cu vârsta de până la 14 ani care au săvârșit infracțiuni	infracțiuni contra persoanei, infracțiuni contra patrimoniului, infracțiuni contra siguranței publice, infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea	9	5	8
minori cu vârsta cuprinsă între 14-16 ani care au săvârșit infracțiuni	infracțiuni contra persoanei, infracțiuni contra patrimoniului, infracțiuni contra siguranței publice, infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea	8	13	12

Tabel Nr. 4 Situația la nivelul Municipiului Alba Iulia cu privire la minorii care au săvârșit fapte penale

Sursa: Poliția Municipiului Alba Iulia

În perioada 2020-2022, 27 de minori care au săvârșit infracțiuni s-au aflat în supravegherea Serviciului de Probațiune Alba. Printre infracțiunile săvârșite de minorii cu domiciliul/reședința pe raza municipiului Alba Iulia se numără: conducerea fără permis, furt, distrugere, șantaj, pornografie infantilă, tăinuire și act sexual cu un minor.

Minori 2020				6
Sanctiune	Stagiu de formare civică	Supraveghere	Consemn sfârșit de săptămână	Asistare zilnică
	0	1	0	5

Tip infracțiune	Conducere fără permis	Furt	Distrugere	-
	1	4	1	-
Minori 2021				16
Sanctiune	Stagiu de formare civică	Supraveghere	Consemn sfârșit de săptămână	13
Tip infracțiune	Pornografie infantilă	Tăinuire	Șantaj	furt
	1	2	0	10
			Minori 2022	5
Sanctiune	Stagiu de formare civică	Supraveghere	Consemn sfârșit de săptămână	Asistare zilnică
	0	0	0	5
Tip infracțiune	Furt	Act sexual cu un minor	-	-
	4	1	-	-

Tabel Nr. 5 Infracțiunile săvârșite de minorii cu domiciliul/reședința pe raza municipiului Alba Iulia

➤ *Tineri care au părăsit sistemul de protecție*

În vederea unei mai bune integrări în comunitate a tinerilor care au părăsit sistemul de protecție, statul a adoptat unele măsuri de protecție specială cu scopul de a-i sprijini în vederea asumării unei vieți independente.

La cererea tânărului, exprimată după dobândirea capacității depline de exercițiu, dacă își continuă studiile, o singură dată în fiecare formă de învățământ de zi, protecția specială se acordă, în condițiile legii, pe toată durata continuării studiilor, dar fără a se depăși vârsta de 26 de ani.

Tânărul care a dobândit capacitate deplină de exercițiu și a beneficiat de o măsură de protecție specială, dar care nu își continuă studiile și nu are posibilitatea revenirii în propria familie, fiind confruntat cu riscul excluderii sociale, beneficiază, la cerere, pe o perioadă de până la 2 ani, de protecție specială, în scopul facilitării integrării sale sociale. Acest drept se pierde în cazul în care se face dovada că tânărului i s-a oferit un loc de muncă și/sau locuință cel puțin de două ori, iar acesta le-a refuzat ori le-a pierdut din motive imputabile lui.

Tinerii au dreptul, la ieșirea din sistemul de protecție specială, la o indemnizație care se acordă o singură dată, al cărei quantum reprezintă de trei ori valoarea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, stabilit potrivit legii.

Tinerii care au beneficiat de o măsură de protecție specială pot opta pentru continuarea măsurii de protecție specială sau pentru primirea unei indemnizații lunare în valoare de 4,8 ISR până la vârsta de 26 de ani, dacă fac dovada că urmează o formă de învățământ la zi sau au un loc de muncă.

Direcțiile de asistență socială (DAS) din subordinea consiliilor locale ale municipiilor și orașelor și compartimentele de asistență socială organizate la nivelul comunelor pot furniza diverse servicii sociale pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție: servicii de consiliere și informare, servicii de inserție/reinserție socială, centre multifuncționale care asigură condiții de locuit și de

gospodărire pe perioadă determinată pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție a copilului, cantine sociale la care și acest grup vulnerabil poate avea acces. Dreptul la o locuință socială este prevăzut de Legea locuinței. Responsabilitatea pentru asigurarea fondului de locuințe sociale și repartizarea acestora revine consiliilor locale. În ceea ce privește obținerea unei locuințe se consideră că fondul de locuințe sociale este insuficient pentru a acoperi nevoia. Problema locuirii este cea mai importantă, iar aceasta cuplată și cu locurile de muncă cu salarii mici, au ca efect menținerea tinerilor care au ieșit din sistemul de protecție într-o situație de vulnerabilitate. Dreptul la locuire poate fi asigurat și prin crearea unor locuințe de tranzit (de exemplu, apartamente sau case de tip familial etc.) accesibile pentru o perioadă determinată de timp, care să permită tinerilor, inclusiv a celor cu încadrare în grad de handicap, o adaptare mai ușoară la viața independentă. Programele de internship remunerate care permit tânărului să experimenteze un loc de muncă, însă fără a avea neapărat responsabilitățile unui angajat, ci ale unui ucenic, sunt percepute a fi foarte eficiente dacă sunt aplicate încă din sistemul de protecție

Persoanele adulte cu dizabilități

Persoanele care au dizabilități sunt mult mai expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială comparativ cu persoanele care nu aparțin acestei categorii vulnerabile. Excluziunea socială resimțită de către persoanele cu dizabilități nu apare doar în sistemul educațional, ci inclusiv pe piața muncii.

La 31 decembrie 2022, numărul total de persoane cu dizabilități comunicat Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități din cadrul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, prin Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, a fost de 875.594 persoane. Dintre acestea, 98,12% (859.176 persoane) se află în îngrijirea familiilor și/sau trăiesc independent (neinstituționalizate) și 1,88 % (16.418 persoane) se află în instituțiile publice rezidențiale de asistență socială pentru persoanele adulte cu dizabilități (instituționalizate). Numărul persoanelor cu handicap grav reprezintă 42,21% din total.

Conform datelor publicate de ANPDC la 31.12.2022, erau 93.007 persoane cu dizabilități în regiunea Centru.

În Municipiul Alba Iulia conform datelor DGASPC Alba în perioada 2020-2021 s-a înregistrat o ușoară descreștere a numărului total de persoane încadrate în grad de handicap de la 2965 persoane în anul 2020 la 2881 persoane în anul 2022, însă se observă o creștere a numărului de cazuri încadrate în gradul grav de handicap.

Beneficiile sociale acordate persoanelor adulte cu handicap grav sunt:

- indemnizație lunară, indiferent de venituri, reprezentând 70% din ISR (începând cu 01.03.2022);
- buget personal complementar lunar, indiferent de venituri, reprezentând 30% din ISR

(începând cu 01.03.2022);

- indemnizație de însoțitor sau angajare asistent personal (pentru persoanele încadrate cu deficiență „grav – cu asistent personal”);
- gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, în limita costului unui bilet la tren interregio IR cu regim de rezervare la clasa a II-a, cu autobuzele sau cu navele pentru transport fluvial, pentru 24 călătorii pe an calendaristic sau decont carburant în cuantum de 1500 lei;
- gratuitate pe toate liniile cu transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață;
- decont abonament lunar metrou cu număr nelimitat călătorii.

Beneficii sociale se acordă și persoanelor cu handicap accentuat și mediu în cuantumuri mai reduse.

Persoanele cu dizabilități beneficiază și de diverse facilități dintre care amintim:

- bilete de tratament balnear gratuit
- facilități de transport (gratuitate la mijloacele de transport în comun de suprafață, decont metrou, bilete de călătorie interurbană) pentru însoțitorii adulților cu handicap auditiv și mintal accentuat, în prezența acestora, pe baza anchetei sociale; pentru asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav și pentru asistenții personali profesioniști ai persoanelor cu handicap grav sau accentuat
- decontarea carburantului necesar deplasării cu autoturismul
- reducerea vârstei standard de pensionare, pentru persoanele aflate în câmpul muncii
- dispozitive medicale, tehnologii asistive
- credit cu dobândă suportată din bugetul de stat pentru achiziționarea unei mașini sau adaptarea locuinței în funcție de nevoi
- facilități fiscale:
 - scutirea de la plata impozitului/taxei pe clădiri
 - scutirea de la plata impozitului/taxei pe teren
 - scutirea de la plata impozitului pe mijloacele de transport facilități de locuire:
 - acordarea unei camere de locuit, suplimentar față de normele minimale de locuit prevăzute de lege, pe baza contractelor de închiriere pentru locuințele care aparțin domeniului public;
 - scutirea de la plata chiriei pentru suprafețele locative cu destinație de locuințe deținute de stat sau de unitățile administrativ-teritoriale ale acestuia și care sunt în folosința acestor persoane- de această facilitate beneficiază și adultul cu handicap accentuat

Beneficiază de aceste facilități și familia sau reprezentantul legal pe perioada în care are în îngrijire un copil ori un adult cu handicap grav.

Persoanele adulte cu handicap pot beneficia de servicii sociale acordate: la domiciliu, în comunitate, în centre de zi și centre rezidențiale, publice sau private.

Persoane vârstnice singure sau dependente

Indicele de îmbătrânire demografică estimează că ponderea populației cu vârsta mai mare sau egală cu 65 de ani va atinge 30%, până în anul 2060. În paralel, creșterea speranței de viață a determinat creșterea numărului și ponderii populației vârstnice (de 65 ani și peste). Oamenii trecuți de vârsta de 65 de ani trăiesc mai mulți ani din viață cu o boală cronică sau cu o dizabilitate. Deși numai 46 % dintre românii cu vârsta peste 65 de ani declară că au una sau mai multe boli cronice, majoritatea pot să trăiască în continuare în mod independent.

Datele statistice reflectă un fenomen de îmbătrânire demografică accentuată existând posibilitatea de a exercita o presiune puternică asupra bugetelor aferente pensiilor, serviciilor medicale și serviciilor de îngrijire de lungă durată. Aceste provocări sunt accentuate de migrația semnificativă a populației active care contribuie totodată la creșterea procentului de persoane de 65 de ani și peste care riscă să rămână fără ajutorul familiei.

Accesul la instituțiile rezidențiale este limitat de capacitatea redusă de plată, astfel vârstnicii sunt tot mai expuși riscului de sărăcie și excluziune socială. Având în vedere fenomenul continuu al îmbătrânirii populației, dezvoltarea sistemelor de sănătate, de îngrijire pe termen lung și de protecție socială care pot răspunde nevoilor unei populații îmbătrânite este recunoscută din ce în ce mai mult la nivel mondial ca fiind o prioritate.

Principală prioritate a României menționată în Strategia națională privind îngrijirea de lungă durată și îmbătrânirea activă pentru perioada 2023-2030 este dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu și a serviciilor de îngrijire de zi la nivel comunitar și creșterea rezilienței serviciilor rezidențiale publice. Îngrijirea de lungă durată se poate asigura la domiciliu, în centre rezidențiale, în centre de zi, la domiciliul persoanei care acordă serviciul și în comunitate.

În cadrul PNRR, Pilonul V Sănătate, Reziliență economică, socială și instituțională, este prevăzută reforma îngrijirii de lungă durată pentru persoanele vârstnice și promovarea îmbătrânirii active, precum și investiția în înființarea unui număr de 71 de centre de zi de asistență și îngrijire pentru persoanele vârstnice dependente, cu echipe mobile de îngrijire la domiciliu.

În Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.440/2022 sunt prevăzute următoarele măsuri:

- a) Elaborarea metodologiei utilizată de autoritățile administrației publice locale, de estimare anuală a numărului persoanelor vârstnice dependente care necesită sprijin pentru activitățile de bază ale vieții zilnice, nu primesc ajutor din partea îngrijitorilor informal și voluntari și trăiesc în sărăcie/au venituri sub cuantumul indemnizației minime de pensionari;*
- b) Asigurarea creșterii constante a veniturilor mici, indemnizații pentru persoane vârstnice

dependente și persoane cu dizabilități, ajutoarelor sociale pentru alte grupuri vulnerabile sau defavorizate;

c) Existența/inițierea unor programe sociale destinate persoanelor vârstnice, pensionarilor- tichete valorice de masă, vouchere pentru alimente, produse pentru igienă, bilete de tratament;

d) Creșterea nivelului de competențe digitale și folosirii internetului în rândul populației, în general, și a categoriilor defavorizate, în special, precum și în mediul rural, inclusiv pentru persoanele vârstnice;

e) Creșterea fondului de locuințe sociale prin dezvoltarea mecanismelor complementare pentru diminuarea deficitului în domeniul locuirii, inclusiv pentru persoanele vârstnice;

f) Dezvoltarea serviciilor sociale destinate cu precădere persoanelor vârstnice singure sau dependente care au ca obiectiv asigurarea îmbătrânirii active și egalitatea de șanse prin:

- consolidarea serviciilor care vizează încurajarea participării vârstnicilor la viața socială, prevenirea izolării și a instituționalizării;

- dezvoltarea rețelei serviciilor de îngrijire la domiciliu și/sau în comunitate, inclusiv prin unități mobile de îngrijire și subvenționarea costurilor îngrijirii și serviciilor conexe pentru persoanele vârstnice singure și/sau dependente, inclusiv prin programe finanțate din fonduri europene, în limita sumelor alocate și cu respectarea prevederilor și regulilor de eligibilitate stabilite la nivelul fiecărui program operațional sau PNRR;

- dezvoltarea de locuințe protejate pentru vârstnici;

- call-centere de urgență, dar și pentru consiliere;

- dezvoltarea teleasistenței sociale prin utilizarea dispozitivelor electronice, comunicării online, dispozitivelor asistive de tip brățări și a altor tehnologii asistive, aplicații electronice etc.;

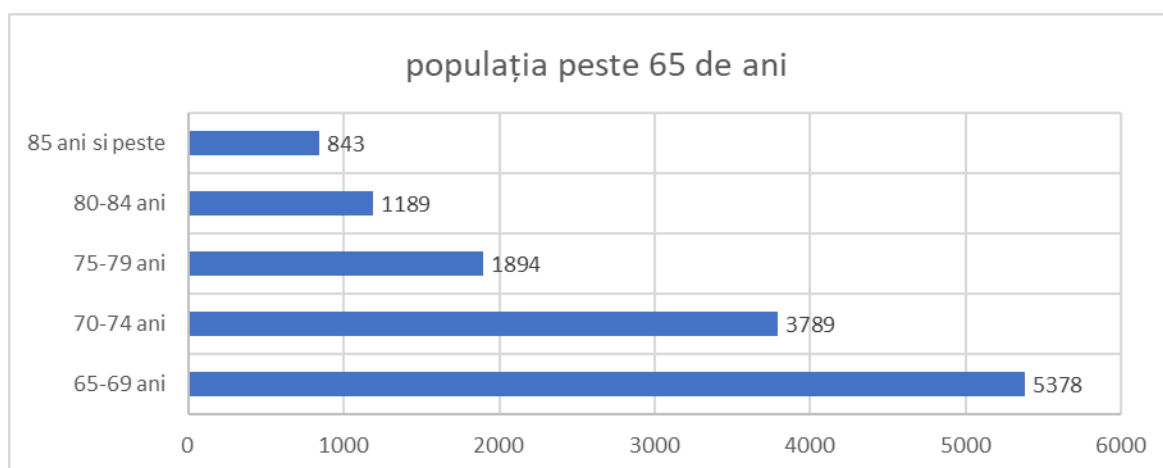
- formarea specialiștilor ce lucrează cu persoane vârstnice;

- adaptarea, amenajarea și dotarea minimală a locuințelor persoanelor vârstnice aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, în funcție de nevoile acestora pentru a preveni riscul de cădere și de pierdere a autonomiei funcționale, achiziționarea de echipamente asistive;

- elaborarea algoritmului de estimare automată a standardului de cost pentru serviciile sociale pentru persoane vârstnice, persoane fără adăpost și alte categorii de persoane vulnerabile;

Conform datelor ultimului recensământ al populației la 01.01.2023, în Municipiul Alba Iulia populația după domiciliu cu vârsta peste 65 de ani numără 13.093 persoane.

Distribuția pe grupe de vârstă a populației peste 65 de ani o prezentăm în diagrama de mai jos:

Graficul Nr. 1

O categorie vulnerabilă din rândul persoanelor vârstnice este cea a **pensionarilor care au pensia minimă**. Valoarea acestei pensii era în septembrie 2020 de 800 lei, iar în anul 2022 de 1000 lei.

Conform datelor transmise de Casa Județeană de Pensii Alba, numărul persoanelor cu domiciliul în municipiul Alba Iulia, cu pensie minimă garantată în anul 2022 era de 2019 persoane, reprezentând 12% din totalul pensionarilor fără indemnizații prevăzute de legi speciale de 16.422.

Pensionarii care primeau **pensie de invaliditate**, în anul 2022, numărau 1119 persoane. La această categorie de persoane vulnerabilitatea dată de veniturile mici se combină cu vulnerabilitatea dată de invaliditate (boală). Identificarea în comunitate și asistarea acestor persoane în funcție de nevoi este necesar a fi intensificată.

Persoane sărace

Din categoria persoanelor sărace, în Diagnoza socială a Municipiului Alba Iulia au fost incluse câteva tipologii importante în vederea identificării nevoilor și serviciilor care pot servi acestor persoane: familii tinere, sub 25 ani cu copii, fără ocupație, tineri NEET, persoane active (18-59) ani fără loc de muncă, persoane peste 45 de ani care nu găsesc un loc de muncă, persoane cu venituri sub venitul minim garantat. Bineînțeles că și alte categorii vulnerabile descrise separat sunt supuse riscului de sărăcie și excluziune socială, de exemplu vârstnicii singuri și dependenți, persoanele fără adăpost, victimele violenței domestice, etc.

Sărăcia reprezintă situația în care se află acei oameni ale căror venituri sunt atât de scăzute încât le este imposibilă atingerea unui standard de viață considerat ca fiind acceptabil în societatea în care trăiesc, care se confruntă cu dezavantaje multiple legate de șomaj, venituri mici, condiții de locuit precare, îngrijirea inadecvată a sănătății și bariere în accesul la învățământ, cultură, sport și petrecerea timpului liber. Starea de sărăcie poate fi operaționalizată în două dimensiuni importante: (1) sărăcia absolută atunci când este periclitată asigurarea nevoilor umane fundamentale (hrană, îmbrăcăminte, adăpost) și (2) sărăcia relativă care se referă la o stare de privare materială raportată la nivelul de trai și modul de viață dominant (minimul decent de viață) în societate.

Pentru măsurarea sărăciei relative se utilizează un set complex de indicatori statistici care descriu dimensiunea, incidența, profilul și gravitatea fenomenului sărăciei din fiecare țară, asigurând comparabilitatea la nivel internațional. Indicatorul principal îl constituie venitul bănesc disponibil al unei persoane. Prin intermediul acestei metode se determină persoanele ale căror resurse sunt mai mici decât ale restului populației, prin raportare la un prag al sărăciei, care mai este numit și „linie a sărăciei”. Pragul de sărăcie se stabilește la nivelul de 60% din valoarea mediei veniturilor disponibile pe adult-echivalent. De exemplu, în anul 2019, pentru România, pragul sărăciei relative era de 12.150 lei pentru pe o persoană într-un an, ceea ce înseamnă un venit mediu lunar pe adult echivalent de 1013 lei/ persoană/ lună. Se consideră sărace persoanele din gospodăriile care au un venit disponibil pe adult-echivalent mai mic decât nivelul pragului de sărăcie.

Conform analizei „Sărăcia și excluziunea socială la nivel național și în profil regional”, publicată pe site-ul Ministerului Afacerilor Interne, bazată pe datele statistice ale INS cea mai înaltă incidență a sărăciei s-a înregistrat între anii 2017-2020 în rândul copiilor cu vârsta de până la 18 ani și a tinerilor de 18-24 ani, circa 3 din 10 dintre aceștia s-au aflat sub pragul de sărăcie, mult peste nivelurile corespunzătoare adulților.

În ultimul an, comparativ cu începutul perioadei analizate, s-a observat o descreștere a fenomenului sărăciei la grupele de vârstă menționate și o creștere semnificativă a ratei sărăciei la grupa de vârstă de 65 de ani și peste (cu 4,5 puncte procentuale). În anul 2020, din totalul persoanelor ocupate, cele aflate sub pragul de sărăcie au reprezentat 14,9%, cu 14,7 puncte procentuale mai puțin decât în cazul persoanelor care nu au desfășurat nicio activitate economico-socială.

Referitor la persoanele neocupate, trebuie evidențiată situația șomerilor a căror rată de sărăcie este foarte mare. Practic, peste 3 din 5 șomeri este sărac. Un factor important în apariția și intensificarea stării de sărăcie îl constituie existența și numărul copiilor aflați în întreținerea gospodăriei din care face parte persoana respectivă. Sărăcia este mai frecventă în rândul persoanelor care trăiesc în gospodăriile cu copii dependenți (în anul 2020 a atins 25,4%), decât în cazul celor care trăiesc în gospodăriile fără copii (20,8% în ultimul an). În gospodăriile fără copii dependenți, considerate în general mai puțin afectate de sărăcie, apar totuși diferențieri notabile determinate de numărul și vârsta persoanelor care trăiesc într-un anumit tip de gospodărie.

Persoanele singure sunt mai expuse riscului de sărăcie, în special femeile (40,8% față de 25,6% bărbați). De asemenea, persoanele care trăiesc singure devin tot mai sărace pe măsura înaintării în vârstă: persoanele în vârstă de până la 65 de ani au o rată de sărăcie de 25,8%, pe când cei cu vârsta de 65 ani și peste sunt săraci în proporție de 42,1%.

Persoana marginalizată este persoana care beneficiază de venit minim garantat sau face parte

dintr-o familie beneficiară de venit minim garantat, în condițiile Legii nr. 416/2001, și se afla în cel puțin două dintre următoarele situații: a) nu are loc de muncă; b) nu are locuință în proprietate sau în folosință; c) locuiește în condiții improprii; d) are unul sau mai mulți copii în întreținere sau face parte dintr-o familie cu mulți copii în întreținere; e) este persoană vârstnică, fără susținători legali; f) este încadrată în categoria persoanelor cu handicap sau invaliditate; g) are în întreținere o persoană încadrată în categoria persoanelor cu handicap grav, accentuat ori invaliditate gradul I sau II; h) a executat o pedeapsă privativă de libertate.

DAS Alba Iulia prin Compartimentul Venit minim de incluziune transmite anual Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială, situația privind persoanele marginalizate social din municipiul Alba Iulia. Numărul persoanelor marginalizate social din municipiul Alba Iulia din evidența DAS Alba Iulia se regăsește în tabelul de mai jos.

An	Persoane marginalizate social	din care persoane marginalizate social de etnie romă
2020	289	118
2021	267	188
2022	203	186

Tabel Nr. 6 Numărul persoanelor marginalizate social din municipiul Alba Iulia din evidența DAS Alba Iulia

DAS Alba Iulia are în administrare o Cantină de ajutor social de ale cărei servicii pot beneficia gratuit sau contra cost, în condițiile legii următoarele categorii de beneficiari aflați în situații socio-economice sau medicale deosebite.

Persoanele cu venituri reduse și care se confruntă cu diverse situații de vulnerabilitate care impun luarea unor măsuri imediate pot beneficia de un ajutor de urgență.

Alte categorii de persoane vulnerabile

➤ Persoane fără adăpost

Prin HG nr. 1491/2022 Guvernul României a aprobat Strategia națională privind incluziunea socială a persoanelor fără adăpost pentru perioada 2022 - 2027 prin care se propune elaborarea la nivel de minister a unei metodologii de identificare și localizare a persoanelor fără adăpost, asigurarea intervenției multidisciplinare și integrate pentru persoane care locuiesc în condiții mizere, persoane aflate în adăposturi de urgență, în centre pentru persoane fără adăpost, persoane care locuiesc temporar în locuințe care aparțin unor membri ai familiei sau unor prieteni, precum și persoane care locuiesc în condiții mizere.

Conform prevederilor art. 59 din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare, se disting trei categorii principale de servicii sociale ce pot fi furnizate persoanelor fără adăpost de către furnizorii publici și privați de servicii sociale:

- echipe mobile de intervenție în stradă sau servicii de tip ambulanță socială;
- adăposturi de noapte;

➤ centre rezidențiale cu găzduire pe perioadă determinată.

Cauzele pierderii locuinței de către o persoană, sunt în principal:

- procesele, divorțul și conflictele familiale;
- evacuările (retrocedarea imobilelor naționalizate);
- pierderea locului de muncă;
- bolile psihice (urmate de pierderea puterii de decizie, a discernământului);
- implicarea în unele scheme financiare (imposibilitatea plății creditelor bancare ce au fost garantate cu locuința) și îndeosebi consumul de alcool.

Persoanele fără adăpost pot fi regăsite în orice societate și chiar în marile capitale europene, ele generând o problemă diversă și complexă, prea puțin abordată în țara noastră.

Cele mai multe dintre persoanele fără adăpost se află într-o situație de criză socială și juridică, dar și într-o stare de sănătate precară fizică și psihică, având un comportament de multe ori imprevizibil și cu un potențial agresiv sporit.

Direcția de Asistență Socială Alba Iulia a contractat servicii sociale acordate în cadrul Adăpostului de noapte al Asociației Filantropia Ortodoxă Alba Iulia pentru un număr de 25 de beneficiari. În prezent, beneficiarii se încadrează într-una sau mai multe din categoriile de mai jos:

- persoane fără locuință identificate pe stradă: 8 persoane
- persoane care au pierdut locuința din diverse motive și nu au resursele materiale și financiare asigurării traiului și nici nu beneficiază de alte servicii sociale care acordă găzduire și hrană: 6 persoane
- persoane vârstnice abandonate de propria familie și ale căror resurse financiare nu sunt suficiente pentru asigurarea celor necesare traiului: 11 persoane
- proveniți din sistemul de protecție socială: 11 persoane
- foști deținuți fără locuință, respinși de familie și lipsiți de sprijinul societății: 5 persoane
- victime ale violenței în familie: 2 persoane
- victime ale traficului de persoane: 2 persoane
- dependenți de alcool: 15 persoane

Menționăm că o parte din beneficiari se încadrează în 2 categorii.

O parte dintre beneficiarii Adăpostului de noapte provin din diverse localități ale țării, fără acte de identitate și se află temporar pe raza municipiului Alba Iulia. În vederea accesării serviciilor sociale, li se întocmesc cărți de identitate provizorie, mulți dintre aceștia rămânând ulterior în Alba Iulia.

➤ *Victime ale violenței domestice*

Hotărârea Guvernului nr. 1.547/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea

violenței domestice pentru perioada 2022-2027, prevede eliminarea violenței domestice și a violenței împotriva femeilor aceasta fiind una dintre prioritățile asumate la nivelul UE. Se subliniază rolul crucial al unei prevenții eficace, bazate pe dezvoltarea unor relații nonviolente și pe o educație timpurie a fetelor și a băieților în materia egalității de șanse între femei și bărbați. Prevenirea necesită, de asemenea, o abordare pluridisciplinară, în special în cadrul sistemului de justiție penală, în serviciile de sprijinire a victimelor, în programele destinate autorilor infracțiunilor, precum și în serviciile sociale și de sănătate

Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, cu modificările și completările definește violența domestică și toate formele sale, stabilind totodată drepturile victimelor violenței domestice, serviciile sociale la care acestea au acces și măsurile de protecție specifice, precum și instituțiile cu competențe în prevenirea și combaterea fenomenului. De asemenea, sunt prevăzute sancțiunile aplicabile în cazul contravențiilor rezultate din nerespectarea ei, atunci când nu constituie infracțiuni potrivit legii penale.

Această problemă a violenței domestice, are costuri sociale și prin urmare privește societatea în ansamblul ei. Complexitatea și consecințele sale asupra femeii, copiilor, relațiilor între adulți și adulți-copii determină acțiuni la nivel de comunitate și de stat. Majoritatea țărilor cu o democrație avansată au făcut din violența domestică o problemă națională, promovând politici adecvate și eficiente (SUA, Marea Britanie, Austria, Italia etc.).

La 29 februarie 2016, Senatul României a aprobat Legea de ratificare a Convenției de la Istanbul care a fost adoptată în 2011 de Consiliul Europei. Această convenție este tratatul internațional cel mai cuprinzător care abordează această gravă violare a drepturilor omului și prevede: protejarea femeilor împotriva tuturor formelor de violență și prevenirea, incriminarea și eliminarea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice; contribuția la eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor, promovarea egalității între femei și bărbați și emanciparea femeilor; protejarea și sprijinirea tuturor victimelor violenței împotriva femeilor și a violenței domestice.

Studiul național privind prevalența diferitelor forme de violență împotriva femeilor, realizat de către ANES, în anul 2021, a relevat faptul că violența domestică înseamnă pentru cei mai mulți dintre respondenți violență fizică (98%), iar într-o proporție ușor mai scăzută, sunt asociate și violența psihologică (95%), sexuală (94%) și verbală (93%). Violența socială (73%) și cea financiară (67%) sunt percepute ca fiind forme de violență domestică într-un procent mai scăzut decât celelalte tipuri de abuzuri. Modelul predominant de violență în familie cunoscut de către respondenți, în ultimul an, are ca principală victimă, soția sau partenera (84%), și, ca principal agresor, soțul sau partenerul (80%). Sunt menționate într-o pondere mai ridicată, pe lângă soție sau parteneră, copiii minori, 26% fiii și 22% fiicele și femeile în vârstă din familie (17%). Soțul sau partenerul este

menționat ca victimă doar de 9% dintre respondenți. Dintre categoriile cele mai predispuse a fi ținta violenței domestice, femeile sunt indicate de 79% dintre respondenți.

Date oficiale cu privire la violența domestică manifestată pe raza municipiului Alba Iulia am obținut de la Poliția Municipiului Alba Iulia și de la Serviciul de Telecomunicații Speciale.

În perioada 01.01.2020-31.12.2022 au fost recepționate un număr total de 164 apeluri telefonice de urgență la 112 prin care s-a solicitat intervenția echipajelor de urgență pentru soluționarea unor evenimente privind violența domestică. Serviciul de telecomunicații speciale a menționat că nu este prevăzută o încadrare strictă a sesizărilor pentru violența domestică, evenimentele fiind clasificate pe mai multe noduri de index, în funcție de informațiile furnizate de apelant (ex. conflicte și agresiuni fizice, lovire sau alte violențe, tulburarea liniștii publice).

Poliția Municipiului Alba Iulia a identificat și a furnizat următoarele date cu privire la violența domestică.

Violență domestică	2020	2021	2022
nr. victime violență domestică	97	124	143
nr. copii victime ale violenței domestice	43	46	55
nr. ordine de protecție provizorii	15	31	43

Tabel Nr. 7 Date cu privire la violența domestică. Sursa: Poliția Municipiului Alba Iulia

Analizând datele observăm o creștere a numărului de victime ale violenței domestice de la 97 în anul 2020 la 143 în anul 2022 precum și o creștere a ordinelor de protecție provizorii emise.

În domeniul violenței domestice colaborarea între instituții și între diferite servicii este esențială. Asistenții sociali au nevoie să colaboreze cu personal din unitățile de primiri urgențe (medici, asistenți medicali, asistent social din UPU/CPU), cu polițiști, cu medicii de la medicina legală, cu personal de la judecătorie și de la procuratură. Serviciile sociale au nevoie să fie în contact strâns cu serviciile medicale, legale, cu alte servicii sociale din cadrul altor instituții de la nivel local sau județean, publice sau private.

➤ *Persoane liberate din centrele de detenție*

Concluziile analizelor și studiilor efectuate în plan național prezentate în Strategia națională de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020 - 2024, în ceea ce privește procesul de reintegrare socială a persoanelor care au executat sancțiuni privative de libertate se referă la

- necesitatea calificării/recalificării profesionale în timpul detenției care contribuie la reintegrarea post-detenție, asigurând foștilor deținuți oportunitatea identificării unui loc de muncă, implicit și a unei surse de venit, în măsură să susțină independența individuală;
- necesitatea derulării, cu preponderență, a unor activități cu caracter practic, care pot conduce la creșterea gradului de independență a persoanelor care părăsesc sistemul penitenciar, precum

și a unei intervenții care să urmărească identificarea și dezvoltarea înclinațiilor/abilităților individuale;

- necesitatea reglementării contractului individual de muncă al persoanelor private de libertate din regimul deschis, în vederea facilitării tranziției către viața din comunitate. Contractul individual de muncă ar reprezenta o soluție viabilă pentru creșterea șanselor de reintegrare socio-profesional.

Referitor la asistarea post-detenție, pentru a asigura tranziția dintre mediul penitenciar și comunitate, este necesară existența unor structuri care să aibă în atribuții preluarea persoanelor care se liberează, să ofere servicii integrate, specializate și să monitorizeze cazurile preluate, în scopul depășirii, cu succes, a perioadei critice post-detenție, în care există un risc ridicat de recădere în infracționalitate. În acest sens este necesară mobilizarea autorităților publice locale în procesul de reintegrare socială a persoanelor care au fost sancționate penal. Se apreciază că existența unor servicii de suport social, disponibile în plan local, sunt în măsură să contribuie la finalitatea demersurilor integrative, care vizează creșterea gradului de siguranță a comunității și prevenirea recidivei.

➤ *Persoane cu probleme de sănătate mintală*

Un grup vulnerabil aparține este cel al persoanelor cu probleme de sănătate mintală. Aceste persoane sunt expuse unui risc crescut de sărăcie și excluziune amplificată de prejudecăți.

Potrivit Institutului Național de Sănătate Publică, sănătatea mintală reprezintă o stare de sănătate în care individul își realizează abilitățile, poate face față tensiunilor normale ale vieții, poate lucra productiv și este capabil să contribuie la dezvoltarea comunității.

Depresia este una dintre principalele cauze de dizabilitate în toată lumea. Pandemia de COVID-19 a dus la o creștere puternică a tulburărilor depresive și de anxietate la nivel global, în anul 2020 fiind înregistrată o creștere de 28% a cazurilor de tulburare depresivă majoră și de 26% a cazurilor de tulburări de anxietate, cei mai afectați fiind femeile și tinerii.

Societatea are nevoie de oameni independenți și echilibrați din punct de vedere psihic. Este foarte importantă realizarea unui plan de prevenire a tulburărilor de sănătate mintală și a unei strategii naționale de sănătate mintală care să cuprindă, printre altele, creșterea numărului centrelor de sănătate mintală.

Comparativ cu alte țări serviciile de sănătate mintală în România prin sistemul public își concentrează resursele pe zona de tratament și servicii spitalicești. Există dovezi puternice că o abordare a sănătății mintale prin intermediul serviciilor comunitare ar fi mai eficientă din punct de vedere al costurilor, ar fi mai accesibilă și ar produce efecte benefice în recuperarea și integrarea socială a persoanelor. În România există prea puțină infrastructură publică pentru a putea susține servicii de sănătate mintală în comunitate.

Raportul „Sănătate mintală pentru toți” al Asociației Civic Labs, propune aducerea mai aproape în comunitate a serviciilor de sănătate mintală, subliniind necesitatea creșterii numărului de Centre de Sănătate Mintală (CSM), în comunități.

Conform raportului, bazat pe datele INS, în anul 2021 existau 80 de CSM-uri la nivel național, toate fiind găzduite în mediul urban. Conform legislației în vigoare, un centru ar trebui să deservească o populație de 200.000-400.000 de copii (centrele de copii) și o populație de 100.000-150.000 adulți (centrele pentru adulți).

La nivel local, asistenții medicali comunitari au responsabilități în evaluarea constantă a vulnerabilităților medico-sociale, facilitarea accesului la servicii medicale cât și în servicii de sprijin la domiciliu. Printre atribuțiile acestora se regăsește și sănătatea mintală, care conform normelor metodologice ar trebui susținută prin activități de prevenție, educație, screening și management de caz.

Alte servicii ce pot contribui la integrarea și reabilitarea persoanelor cu probleme de sănătate mintală sunt: centrele de zi, locuințele protejate, centrele respiro (sau centre de criză, menite să sprijine aparținătorii prin oferirea unui loc sigur în care pot lăsa o persoană cu dizabilități pentru o perioadă scurtă, atunci când au nevoie). Un procent semnificativ al persoanelor cu tulburări mintale încadrate ca persoane cu dizabilități nu beneficiază de astfel de servicii. Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități raporta la 31 martie 2022, doar 27 de centre de zi la nivel național, 152 de locuințe protejate și doar 3 centre respiro.

Oamenii în vârstă se confruntă cu o serie de provocări ale sănătății somatice, dar și psihice, care trebuie recunoscute, iar sănătatea mintală este la fel de importantă la vârste mai înaintate ca în orice alt moment al vieții. Conform datelor statistice din Analiza de situație privind sănătatea mintală -anul 2022 al INSP, tulburările mintale și neurologice în rândul adulților în vârstă reprezintă 6,6% din dizabilitatea totală pentru această grupă de vârstă. Peste 20% dintre adulții în vârstă de 60 de ani și peste suferă de o tulburare mintală sau neurologică, iar 6,6% din totalul dizabilităților în rândul persoanelor cu vârsta peste 60 de ani este atribuită tulburărilor mintale și neurologice. Aceste tulburări la persoanele în vârstă reprezintă 17,4% din anii de viață trăiți cu dizabilitate.

Cele mai frecvente tulburări mintale și neurologice din această grupă de vârstă sunt demența și depresia, care afectează aproximativ 5%, respectiv 7% din populația mai în vârstă a lumii. Tulburările de anxietate afectează 3,8% din populația în vârstă, problemele legate de consumul de substanțe afectează aproape 1% și aproximativ un sfert din decesele cauzate de auto-vătămare aparțin persoanelor cu vârsta de 60 de ani sau peste. Problemele legate de abuzul de substanțe în rândul persoanelor în vârstă sunt adesea trecute cu vederea sau diagnosticate greșit.

Problemele de sănătate mintală sunt insuficient identificate de profesioniștii din domeniul sănătății și de persoanele în vârstă, iar stigmatul pus de aceste afecțiuni îi face pe oameni reticenți la a solicita ajutor.

➤ *Refugiați și imigranți*

Nevoia tot mai acută de muncitori străini în România a fost recunoscută în 2022, când Guvernul României a stabilit pentru prima dată un contingent de 100.000 de lucrători străini nou-admiși pe piața forței de muncă din România față de anul 2021 când acesta era de 50.000. Firmele românești au angajat 100.000 de lucrători străini, atingând contingentul maxim stabilit de către guvern.

Programul de integrare socială a străinilor care au un drept de ședere în România precum și a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European și a cetățenilor Confederației Elvețiene cuprinde:

-participarea, la cerere, la activități de acomodare culturală, consiliere și învățare a limbii române. Sesiunile de acomodare culturală se realizează de personalul specializat al Inspectoratului General pentru Imigrări(IGI) în scopul familiarizării persoanelor mai sus menționate cu tradițiile, obiceiurile și valorile culturale românești și pentru oferirea de informații practice privind societatea românească;

-participarea la cursuri de învățare a limbii române organizate de Ministerul Educației și Cercetării în colaborare cu IGI. La finalul cursului se eliberează un certificat de competență lingvistică care să ateste nivelul de cunoaștere a limbii române.

Pe fondul agresiunii militare a Rusiei împotriva Ucrainei, milioane de oameni au fugit din calea războiului, refugiindu-se în țările UE, inclusiv în România. Ca răspuns România a urmat Directiva UE de protecție temporară, un sistem de urgență utilizat în circumstanțe excepționale pentru acordarea protecției imediate și colective a persoanelor strămutate.

Autoritățile locale și-au coordonat eforturile cu agențiile guvernamentale, și cu sprijinul public acordat.

Prin Direcția de Asistență socială Alba Iulia s-au preluat cereri pentru decontarea cheltuielilor cu hrana și cazarea cetățenilor străini sau apatrizi aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina.

Nr. crt	Luna/anul	Cereri depuse- proprietari români	Beneficiari/refugiați ucrainieni
1	Martie 2022	12	36
2	Aprilie 2022	16	65
3	Mai 2022	28	98
4	Iunie 2022	30	115
5	Iulie 2022	30	105
6	August 2022	35	117

7	Septembrie 2022	32	105
8	Octombrie 2022	37	121
9	Noiembrie 2022	41	121
10	Decembrie 2022	45	140

Tabel Nr. 8 Cereri pentru decontarea cheltuielilor cu hrana și cazarea cetățenilor străini sau apatrizi aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina.

România urmează să elaboreze măsuri care vizează politica de incluziune și protecție în următoarele domenii: sănătate, educație, asigurarea de locuri de muncă, de locuințe, persoanele vulnerabile, copii și tineri.

➤ *Persoane cu boli incurabile în stadii avansate și progresive(terminale)*

Organizația Mondială a Sănătății a definit medicina paliativă ca o abordare care îmbunătățește calitatea vieții bolnavului și a familiilor acestora, care se confruntă cu problemele asociate cu boala amenințătoare de viață, prin prevenirea și înlăturarea suferinței, prin identificarea precoce, evaluare corectă și tratamentul durerii și al altor probleme fizice, psiho-sociale și spirituale.

Patologia în creștere a bolilor incurabile în România conduce la o nevoie a populației de servicii de îngrijiri paliative. Îngrijirea paliativă este îngrijirea acordată persoanelor aflate în stadii avansate ale unor boli pentru înlăturarea suferinței și durerii și acordarea de suport spiritual și suport psiho-social. Îngrijirea paliativă cuprinde în sfera sa atât pacientul și familia, cât și comunitatea. Într-un anumit sens, paliatia înseamnă asigurarea îngrijirilor de bază, adică satisfacerea nevoilor individuale ale pacientului, oriunde ar fi acesta îngrijit: la domiciliu sau în instituții specializate.

Direcția de Sănătate Publică Alba ne-a comunicat câteva date statistice referitoare la prevalența bolnavilor cronici pe baza evidențelor cabinetului de oncologie județean și a cabinetului de nutriție și diabet.

Din tabelele de mai jos constatăm o creștere atât a cazurilor noi de bolnavi de cancer cu 17,49% în anul 2022 față de anul 2020, cancerul fiind a doua cauză de mortalitate în România, dar și a bolnavilor de diabet zaharat care au crescut cu 34 % în 2022 față de anul 2021.

Evidența bolnavilor de cancer

An	Cazuri noi luate în evidență	Bolnavi rămași în evidență
2020	745	8138
2021	809	8631
2022	903	7225

Tabel Nr. 9 Evidența bolnavilor de cancer

Evidența bolnavilor de diabet zaharat

An	Cazuri
2020	253
2021	331
2022	384

Tabel Nr. 10 Evidența bolnavilor de diabet zaharat

În România screening-ul pentru cancerle prevenibile este tot într-un stadiu incipient de

dezvoltare, singurul program activ de screening finanțat din bugetul Ministerului Sănătății fiind cel pentru cancerul de col uterin, însă acesta are o rată redusă de participare și o acoperire geografică limitată.

Deși în Spitalul Județean de Urgență Alba funcționează un compartiment de îngrijiri paliative, acesta are o capacitate redusă pentru a asigura accesul populației la acest tip de servicii.

Conform registrului electronic al furnizorilor de servicii sociale acreditați pe raza Municipiului Alba Iulia funcționează trei centre rezidențiale de îngrijire și asistență medico-socială pentru persoane vârstnice, bolnavi cronici în fază terminală, cu o capacitate totală de 80 de locuri.

Numărul foarte mare de bolnavi cronici a căror evoluție a bolii necesită îngrijiri paliative trebuie luat în considerare în elaborarea unor planuri pe termen lung pentru extinderea serviciilor de paliativă.

Potrivit Strategiei naționale de sănătate 2023 – 2030, aflată în transparență decizională pe site-ul Ministerului Sănătății, dezvoltarea palierelor de asistență medicală comunitară, îngrijiri de lungă durată, îngrijiri paliative și îngrijiri de reabilitare-recuperare este suboptimală, pe fondul insuficienței numerice și de calificare a resurselor umane și a unei infrastructurii neadecvate și/sau precare. În acest context, statul român trebuie să aloce fonduri suficiente pentru a dezvolta serviciile de îngrijire paliativă atât de necesare, pentru cât mai mulți pacienți.

IV. Locuirea – o problemă a grupurilor vulnerabile

Asigurarea cadrului instituțional, de reglementare și finanțare pentru susținerea locuirii incluzive și îmbunătățirea accesului la locuințe și condiții de locuire adecvate, sigure, durabile și la prețuri accesibile pentru toate categoriile de persoane, reprezintă ținta Strategiei Naționale a Locuirii 2022- 2050, aprobată prin HG 842/2022.

Obiectivul strategic corespunzător pilonului 1(Locuire incluzivă) îl reprezintă îmbunătățirea accesului persoanelor care provin din comunități marginalizate și grupuri vulnerabile la locuințe și condiții adecvate de locuire.

Dintre direcțiile de acțiune ale Strategiei Naționale a Locuirii amintim:

- Creșterea accesului la locuințe adecvate;
- Abordarea provocărilor complexe aferente comunităților marginalizate, inclusiv așezări informale, prin creșterea accesului la locuință, condiții adecvate de locuire și servicii publice de sănătate și educație;
- Asigurarea locuințelor adecvate pentru categorii sociale cu nevoi particulare;
- Promovarea conceptului de îmbătrânire în comunitate și dezvoltarea opțiunilor de locuire pentru persoanele vârstnice;
- Creșterea fondului de locuințe publice (în special a fondului de locuințe sociale și de necesitate).

Autoritățile administrației publice locale, în exercitarea atribuțiilor ce le revin, asigură, în

condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local privind locuințele sociale și celelalte unități locative aflate în proprietatea sau în administrarea unității administrativ-teritoriale. Din legislația specială în domeniul locuirii, remarcăm faptul că autoritățile administrației publice locale au un rol esențial în ceea ce privește stabilirea nevoii de locuințe la nivel local, finanțarea construcției acestora, administrarea fondului existent precum și înscrierea unităților administrativ-teritoriale în programele de construcție, reabilitare sau consolidare a locuințelor, derulate de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

În prezent situația locuințelor administrate de UAT Alba Iulia este următoarea:

Locuințe	Vândute	Închiriate	Disponibile
Locuințe ANL	126	70	-
Locuințe sociale	-	75	-
Locuințe modulare	-	11	-
Locuințe din fondul locativ	-	42	2
Locuințe de necesitate	-	7	1

Tabel Nr.11 Situația locuințelor administrate de UAT Alba Iulia

Locuința ANL -locuință pentru tineri destinată închirierii;

Locuință socială- locuință care se atribuie cu chirie subvenționată unor persoane sau familii, a căror situație economică nu le permite accesul la o locuință în proprietate sau închirierea unei locuințe în condițiile pieței (Legea 114/1996);

Locuință de necesitate - *locuință destinată cazării temporare:*

- a persoanelor și familiilor ale căror locuințe au devenit inutilizabile în urma unor catastrofe naturale sau accidente sau ale căror locuințe sunt supuse demolării în vederea realizării de lucrări de utilitate publică, precum și lucrărilor de reabilitare ce nu se pot efectua în clădiri ocupate de locatari;

- a victimelor violenței domestice, ca măsură complementară celor prevăzute de lege în domeniul asistenței sociale și protecției victimelor violenței domestice. (Legea 114/1996);

Primăria Alba Iulia a reușit să obțină fonduri în cadrul Programului multianual de construcții pentru construcția a cinci blocuri sociale noi, pe strada Gheorghe Șincai, pe lângă cel construit recent și aproape finalizat. În total vor fi disponibile 126 locuințe cu destinație socială pentru persoanele cu posibilități reduse și care provin din categorii defavorizate. Proiectele desfășurate în zonă, inclusiv construcția unui *complex multifuncțional* unde se vor desfășura activități socio-culturale, educative și de recreere ținesc reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială în Zona Urbană Marginalizată (ZUM) din Alba Iulia, alături de îmbunătățirea calității vieții, creșterea coeziunii sociale și îmbunătățirea mediului de viață.

Locuirea și calitatea locuirii reprezintă un domeniu esențial pentru calitatea vieții indivizilor. Importanța unei locuințe este crucială pentru șansele de participare la educație, pentru ocuparea forței de muncă și o condiție necesară pentru ca o persoană să nu se afle în risc de sărăcie sau excluziune.

Reforma politicii locuirii este necesară și reprezintă o oportunitate pentru România, pentru a utiliza mai eficient fondurile europene și resursele bugetare naționale ca răspuns la provocările din domeniu și pentru a le direcționa către persoanele care au cea mai mare nevoie de sprijin.

V. Serviciile sociale existente la nivel local

Serviciile sociale reprezintă activitatea sau ansamblul de activități realizate pentru a răspunde nevoilor sociale, precum și celor speciale, individuale, familiale sau de grup, în vederea depășirii situațiilor de dificultate, prevenirii și combaterii riscului de excluziune socială, promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții.

Furnizorii de servicii sociale pot fi persoane fizice sau juridice, publice ori private, care organizează și acordă servicii ce răspund nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup.

Furnizorii publici de servicii sociale sunt persoane juridice publice și pot fi: serviciul public de asistență socială de la nivel județean și local, alte servicii publice specializate la nivel județean sau local, unități de asistență medico-socială, alte instituții publice care au dezvoltat compartimente de asistență socială.

Furnizorii privați de servicii sociale pot fi persoane private fizice sau juridice. Ei pot fi: asociații și fundații, cultele religioase și orice alte forme organizate ale societății civile, persoane fizice autorizate în condițiile legii, organizații internaționale de profil, filiale și sucursale ale asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare.

Finanțarea serviciilor sociale

În conformitate cu prevederile Legii nr. 292/2011 a asistenței sociale, serviciile sociale sunt finanțate de la bugetul de stat, bugetul local al județului, bugetele locale ale comunelor, orașelor și municipiilor; donații, sponsorizări sau alte contribuții din partea persoanelor fizice ori juridice din țară și din străinătate; fonduri externe rambursabile și nerambursabile; contribuția persoanelor beneficiare și alte surse de finanțare, în conformitate cu legislația în vigoare.

Din bugetele locale ale comunelor, orașelor și municipiilor se alocă fonduri pentru:

- a) finanțarea serviciilor sociale aflate în administrare proprie, contractate sau subvenționate în condițiile legii, ori cofinanțate în baza contractelor de parteneriat;
- b) finanțarea sau cofinanțarea înființării, organizării și funcționării unor noi servicii sociale;
- c) finanțarea sau, după caz, cofinanțarea în parteneriat cu consiliul județean a cheltuielilor necesare formării continue a personalului cu atribuții în domeniul serviciilor sociale și care activează la nivelul comunității respective;

d) finanțarea și cofinanțarea în parteneriat cu consiliul județean a acțiunilor de sensibilizare a populației privind nevoile și riscurile sociale de la nivelul comunității;

e) cofinanțarea proiectelor susținute din fonduri structurale și alte fonduri internaționale pentru proiecte din domeniul serviciilor sociale;

f) alte finanțări sau cofinanțări prevăzute de lege.

Autoritățile administrației publice locale au obligația să asigure sumele din bugetele proprii și alte venituri extrabugetare, în completarea celor alocate din bugetul de stat.

Asociațiile și fundațiile, precum și cultele recunoscute de lege, în calitate de furnizori privați de servicii sociale, pot primi subvenții alocate de la bugetul de stat, de la bugetele județene /bugetele locale ca formă de sprijin în vederea înființării, dezvoltării, diversificării și asigurării continuității serviciilor sociale acordate de aceștia.

Anual vor fi elaborate Planurile anuale de acțiune privind serviciile sociale administrate și/sau finanțate de Consiliul Local Alba Iulia prin Direcția de Asistență Socială, care vor cuprinde date detaliate privind numărul și categoriile de beneficiari, serviciile sociale existente, serviciile sociale propuse pentru a fi înființate, programul de contractare a serviciilor de la furnizorii privați, programul de subvenționare, bugetul estimativ și sursele de finanțare.

Direcția de Asistență Socială – furnizor public de servicii sociale

Direcția de Asistență Socială este structura specializată în administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale, cu personalitate juridică, înființată în subordinea Consiliului local al municipiului Alba Iulia, ca direcție de asistență socială, cu scopul de a asigura aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială.

Serviciile sociale acordate de direcție au drept scop exclusiv prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială și sunt adresate persoanelor și familiilor fără venituri sau cu venituri reduse, persoanelor fără adăpost, victimelor traficului de persoane, victimelor violenței domestice, persoanelor cu dizabilități, persoanelor vârstnice. În domeniul protecției copilului, direcția acordă servicii sociale destinate protecției și promovării drepturilor copilului, respectiv servicii de prevenire a separării copilului de părinții săi, servicii de consiliere familială, în scopul prevenirii abandonului școlar și familial.

Serviciile sociale aflate în administrarea Direcției de Asistență Socială Alba Iulia

Structura serviciilor sociale administrate este următoarea:

- Cantina de ajutor social
- Centrul de zi pentru persoane vârstnice
- Centrul pentru victimele violenței domestice

- Centrul pentru consiliere și sprijin pentru părinți și copii Sfânta Maria
- Serviciul de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice
- Centrul de zi pentru persoanele adulte cu dizabilități „Orizonturi”- proiect
- Spălătorie socială

Cantina de Ajutor Social este situată în Alba Iulia strada Libertății, nr. 21, telefon 0258/811687.

Cantina de ajutor social este instituție de asistență socială înființată prin HCL 37/23.02.1999 care prestează servicii gratuite sau contra cost persoanelor aflate în situații economico-sociale sau medicale deosebite în baza Legii 208/1997 privind cantinele de ajutor. Capacitatea cantinei de ajutor social este de 150 porții.

Categoriile de persoane beneficiare sunt:

- copiii în vârstă de până la 18 ani, aflați în întreținerea acelor familii al căror venit net mediu lunar pe o persoană în întreținere este sub nivelul venitului net lunar, pentru o persoană singură, luat în calcul la stabilirea ajutorului social;

- tinerii care urmează cursuri de zi la instituțiile de învățământ ce funcționează în condițiile legii, până la terminarea acestora, dar fără a depăși vârsta de 25 de ani, respectiv 26 de ani în cazul celor care urmează studii superioare cu o durată mai mare de 5 ani, care se afla în situația prevăzută la primul aliniat;

- persoanele care beneficiază de ajutor social sau de alte ajutoare bănești acordate în condițiile legii și al căror venit este de până la nivelul venitului net lunar pentru o persoană singură, luat în calcul la stabilirea ajutorului social și care provin din familii dezorganizate;

- pensionarii;

- persoanele care au împlinit vârsta de pensionare, aflate într-una dintre următoarele situații: sunt izolate social, nu au susținători legali, sunt lipsite de venituri;

- invalizii și bolnavii cronici;

- orice persoană care, temporar, nu realizează venituri.

În anul 2022 au fost acordate 10.543 de porții de hrană și 831 pachete cu alimente în valoare de 20 lei pentru refugiați.

Centrul de zi pentru persoane vârstnice este situat în Alba Iulia, strada Libertății, nr. 21

Serviciul social „Centrul de zi pentru persoane vârstnice” funcționează cu respectarea prevederilor cadrului general de organizare și funcționare a serviciilor sociale reglementat de Legea [nr. 292/2011](#), cu modificările ulterioare, Legea nr 17/2000, privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare precum și ale altor acte normative secundare aplicabile domeniului.

Obiectivul fundamental al Centrului de zi pentru persoane vârstnice constă în prevenirea marginalizării sociale și sprijinirea includerii comunitare a persoanelor vârstnice din Alba Iulia, de dezvoltare a unor atitudini de socializare și combatere a excluderii sociale, de acordare a unor servicii alternative de îngrijire prin abordarea unui model integrat medico-social de furnizare de servicii și de prevenire a instituționalizării persoanelor vârstnice.

Beneficiarii serviciilor sociale acordate în „Centrul de zi pentru persoane vârstnice” sunt:

a) persoanele vârstnice cu domiciliul/reședința în Alba Iulia și ale căror nevoi pot fi acoperite prin activitățile derulate/serviciile oferite.

b) În Centrul de zi pentru persoane vârstnice pot fi admise și persoane care au împlinit vârsta de 55 ani și ale căror nevoi pot fi soluționate prin activitățile derulate, cu aprobarea directorului Direcției de Asistență Socială.

Cu o capacitate de 120 de locuri, Centrul de zi pentru persoane vârstnice acordă, în funcție de nevoile beneficiarului, următoarele servicii sociale:

- Servicii de asistență socială
- Servicii de reabilitare/ reintegrare socială
- Servicii de asistență medicală – îngrijiri primare de sănătate
- Servicii de socializare, recreere și petrecerea timpului liber

Direcția de Asistență Socială Alba Iulia a derulat în perioada 01.04.2020-31.03.2023, proiectul „Seniori activi și fericiți prin Centrul de zi pentru persoane vârstnice Alba Iulia” ce a avut drept scop reducerea numărului persoanelor vârstnice vulnerabile din Municipiul Alba Iulia, prin furnizarea de servicii sociale integrate, adecvate nevoilor specifice. Persoanele peste 65 de ani au beneficiat de îngrijire socio-medicală, terapii specializate de recuperare fizică și reabilitare psihică, asistare și îngrijire personală pe parcursul zilei, terapii de relaxare, socializare și recreere, informare și consiliere socială, juridică și psihologică. 165 de persoane au beneficiat de servicii sociale integrate în cadrul acestui proiect.

Centrul de zi pentru Consiliere și Sprijin pentru părinți și copii „Sfânta Maria”- Alba Iulia, strada Arnsberg, nr. 34 A,

Centrul de zi pentru Consiliere și Sprijin pentru Părinți și Copii „Sfânta Maria” Alba Iulia, înființat și administrat de Direcția de Asistență Socială din subordinea Consiliului Local Alba Iulia are drept scop oferirea unui serviciu social specializat care sprijină și asistă părinții pentru a face față dificultăților psiho-sociale care afectează relațiile familiale. În centru se desfășoară activități de prevenire a separării copilului de familie și a abandonului școlar.

Centrul are o capacitate de funcționare zilnică de 30 copii, cu vârsta între 7 și 14 ani și oferă următoarele servicii: consiliere psihologică pentru părinți și copii, consiliere juridică și socială pentru părinți și copii, sprijin și instruire parentală, -consolidarea abilităților și cunoștințelor

părinților privind îngrijirea și educarea copilului; informare și consiliere-informarea părinților în vederea acoperirii nevoilor copiilor; asigurarea zilnic a unei porții de hrană pentru copilul care frecventează centrul -respectiv două mese pe zi. În anul 2022, au fost luați în evidența centrului, un număr total de 50 de copii și 48 de părinți. Lunar, au beneficiat de serviciile centrului un număr mediu de 29 copii și 27 părinți.

Centrul pentru victimele violenței domestice - Birou de consiliere, cu sediul în Alba Iulia, B-dul Republicii, nr. 26, telefon 0258/810325 .

În cadrul Direcției de Asistență Socială Alba Iulia funcționează „*Centrul pentru Victimele Violenței Domestice*”, cu locație secretă, cazurile fiind preluate la sediul Direcției de Asistență Socială, cu scopul de a asigura supraveghere, găzduire și consiliere victimelor violenței domestice. Beneficiarii serviciilor sociale acordate în ”Centrul pentru victimele violenței domestice” sunt:

- adulti victime ale violenței domestice;

- cupluri părinte/reprezentant legal - copii. Cuplul părinte/reprezentant legal-copii, se referă la părintele victimă împreună cu copilul sau copiii săi, care pot fi victime la rândul lor și/sau martori.

Beneficiarii pot fi găzduiți pe o perioadă determinată, cuprinsă între **5 și 60 de zile** cu posibilitate de prelungire.

Totodată la nivelul DAS Alba Iulia s-a constituit prin HCL 51/26.02.2019 echipa mobilă pentru situațiile urgente de violență domestică pentru persoanele cu domiciliul/reședința pe raza municipiului Alba Iulia.

Serviciul de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice -Alba Iulia str. Libertății, nr. 21

Serviciul de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice cu o capacitate de 35 de locuri, este înființat în urma derulării unui proiect cu finanțare nerambursabilă, și cuprinde:

- Servicii de îngrijire la domiciliu:

- Sprijin pentru realizarea activităților de bază ale vieții zilnice: asigurarea igienei corporale, îmbrăcare și dezbrăcare, igiena eliminărilor, hrănire, hidratare, transfer și mobilizare, deplasare în interior, comunicare;

- Sprijin pentru realizarea activităților instrumentale ale vieții zilnice: prepararea hranei sau livrarea acesteia, efectuare cumpărături, activități de menaj, însoțirea în mijloacele de transport, facilitarea deplasării în exterior, companie, activități de administrare și gestionare a bunurilor, activități de petrecere a timpului liber;

- Servicii de asistență socială: evaluarea nevoilor individuale, evaluare complexă și reevaluare, consiliere socială, management de caz, monitorizare, elaborare plan individualizat de asistență și îngrijire și evaluarea gradului de satisfacție față de serviciile furnizate;

- Servicii de consiliere psihologică: anamneza, asistență psihologică (îmbunătățirea calității vieții persoanei vârstnice), evaluarea psihologică (utilizând instrumente ca testele, interviul, studiul de caz, observația comportamentală), stabilirea și menținerea relațiilor (integrarea familială și socială), monitorizarea progreselor/regreselor;
- Servicii de informare și consiliere juridică: consultanță juridică pentru rezolvarea unor probleme juridice în domeniul accesării serviciilor sociale și/sau prestațiilor sociale, informare și consiliere privind dreptul la măsurile de asistență și protecție socială, informare juridică constând în urmărirea continuă a apariției dispozițiilor legale relevante pentru persoanele vârstnice, recomandarea de proceduri juridice;
- Servicii medicale de recuperare: kinetoterapie de întreținere (masaj, mobilizări active, corectare de posturi inadecvate), recuperare medicală post accident vascular ischemic/hemoragic (masaj, tehnici de posturare a membrilor inferioare, mobilizări pasive-active și activo-pasive, ajutor în deplasare, mers cu mijloace auxiliare), kinetoterapie în boala Parkinson (exerciții de respirație, corectarea tulburărilor de mers, exerciții de coordonare și echilibru), recuperare medicală post fracturi: masaj limfatic, mobilizări active, pasive și activo-pasive, mers cu cadru, ridicări la marginea patului;

În anul 2022, Serviciul de îngrijire la domiciliu "La tine acasă, îngrijire socială la domiciliu Alba Iulia" a avut un număr de 111 beneficiari.

Centrul de zi pentru persoane adulte cu dizabilități "Orizonturi" Alba Iulia – proiect în implementare

Direcția de Asistență socială a încheiat în luna mai 2023, un contract de finanțare cu Ministerul Muncii Solidarității Sociale și Familiei în cadrul PNRR pentru implementarea proiectului „Înființare Centrul de zi pentru persoane adulte cu dizabilități “Orizonturi” Alba Iulia” al cărui scop îl reprezintă creșterea calității vieții persoanelor cu dizabilități și prevenirea instituționalizării acestora prin dezvoltarea infrastructurii sociale pentru persoanele cu dizabilități din municipiul Alba Iulia.

Obiective specifice ale proiectului:

- Dezvoltarea infrastructurii sociale pentru persoanele cu dizabilități prin construirea și dotarea unui centru de zi pentru persoane adulte cu dizabilități;
- Facilitarea accesului a cel puțin 90 de beneficiari la serviciile oferite în cadrul centrului pe o perioadă de cel puțin 24 de luni;
- Furnizarea a minim 6 activități/servicii de tipul: informare și consiliere socială și/sau juridică, consiliere psihologică, abilitare și reabilitare, deprinderi de viață independentă, dezvoltarea abilităților lucrative, pregătirea pentru muncă, angajarea în muncă și sprijin pentru menținerea locului de muncă, integrare și participare social și civică, pe o perioadă de

cel puțin 24 de luni.

Impactul proiectului constă în dezvoltarea gamei serviciilor sociale furnizate în cadrul instituției publice locale, în creșterea calității vieții în rândul beneficiarilor prin integrare socială și civică în comunitate, prin menținere în mediul familial.

Spălătoria socială - Alba Iulia, str. Arnsberg, nr. 34A,

Spălătoria Socială funcționează în baza Autorizației Sanitare de Funcționare nr. 64/31.05.2023, emisă de către Direcția de Sănătate Publică a județului Alba în condițiile respectării legislației în vigoare privind sistemul național de asistență socială.

Spălătoria Socială asigură servicii sociale gratuite următoarelor categorii de persoane:

- Persoane aflate în evidențele Direcției de Asistență Socială Alba Iulia, ca beneficiari de servicii/beneficii sociale, precum și membri de familie ai acestora;
- Persoane care locuiesc în imobile care au fost debransate de la rețeaua de furnizare a apei potabile, situate pe raza Municipiului Alba Iulia;
- Persoane singure/familii aflate în situații de necesitate ca urmare a calamităților naturale sau incendiilor care au afectat imobile situate pe raza Municipiului Alba Iulia;
- Persoane singure sau familii, cu domiciliul/reședința în municipiul Alba Iulia, aflate în situații economico-sociale sau medicale deosebite.

Serviciile sociale se acordă de luni până joi, în intervalul orar 08.00-16.00 în limita unui număr maxim de 1 serviciu/săptămână/beneficiar sau familie.

Cantitatea minimă obligatorie de îmbrăcăminte/lenjerie care poate fi prezentată pentru spălare este de 5-6 kg/beneficiar/săptămână, iar cantitatea maximă/familie este de 18 kg/săptămână (indiferent de numărul de membrii).

Informarea persoanelor care doresc să acceseze serviciile de spălătorie se face la sediul DAS.

Servicii sociale contractate cu furnizori privați

Direcția de Asistență Socială Alba Iulia are încheiate contracte cu furnizori privați de servicii sociale pentru următoarele categorii de beneficiari: copii și adulți cu dizabilități, copii în risc de separare de familie și persoane fără adăpost.

Contractele pentru furnizarea de servicii sociale încheiate între Direcția de Asistență Socială Alba Iulia și furnizori privați de servicii sociale în derulare sunt:

I. Centrul de recuperare pentru copii cu dizabilități „Gepetto”, Alba Iulia, str. Constructorilor, FN

Acord cadru pentru furnizarea de servicii sociale acordate în Centru de zi de recuperare pentru copii cu dizabilități, diagnosticați cu tulburări din spectrul autist, sindrom down, întârzieri în dezvoltarea psihomotorie și/sau a limbajului expresiv, încheiat între Direcția de Asistență Socială Alba Iulia și Asociația pentru Consiliere și Asistență specializată ACAS Alba Iulia, pentru un 45 / 61

număr de 15 copii/lună cu domiciliul/reședința în municipiul Alba Iulia. Durata contractului este 1.07.2023-30.06.2025.

II. Centrul de recuperare în regim de zi pentru copii cu dizabilități Prietenii Mariei Beatrice, Alba Iulia, str. Lalelelor, nr. 60

Acord cadru pentru furnizarea de servicii sociale de recuperare pentru copii cu dizabilități diagnosticați cu afecțiuni neuromotorii, osteoarticulare, reumatologice, oncologice și musculo-scheletale, încheiat între Direcția de Asistență Socială Alba Iulia și Asociația non-guvernamentală Maria Beatrice, pentru un număr maxim de 25 de copii cu domiciliul/reședința în municipiul Alba Iulia. Durata contractului este 1.07.2023-30.06.2025.

III. Centrul de zi pentru persoane adulte cu dizabilități "Sfântul Meletie", Alba Iulia, strada B.P. Hașdeu, nr. 15A

Acord cadru pentru furnizarea de servicii sociale acordate în centru de zi pentru persoane adulte cu dizabilități, încheiat între Direcția de Asistență Socială Alba Iulia și Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia, pentru maxim 20 de persoane adulte cu handicap cu domiciliul/reședința în municipiul Alba Iulia. Durata contractului este 1.07.2023-30.06.2025.

IV. Servicii de asistență și suport pentru persoanele adulte cu dizabilități

Acord cadru pentru furnizarea serviciilor de asistență și suport pentru persoanele adulte cu dizabilități, încheiat între Direcția de Asistență Socială Alba Iulia și Asociația SM Speromax Alba, pentru 10 beneficiari/lună, încadrați în grad de handicap, diagnosticați cu scleroză multiplă, boala Parkinson, accident vascular ischemic sau hemoragic, atac cerebral ischemic tranzitoriu și sindroame înrudite, scleroză laterală amiotrofică, hemipareză, tetrapareză, parapareză, atrofie musculară spinală. Durata contractului este 1.07.2023-30.06.2025.

V. Centrul de zi Sfânta Cuvioasă Paraschiva, Alba Iulia, str. Tudor Vladimirescu. nr. 143 (Colegiul Tehnic Alexandru Domșa).

Acord cadru pentru furnizarea de servicii sociale în centru de zi pentru copii, încheiat între Direcția de Asistență Socială Alba Iulia și Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia, pentru un număr maxim de 25 copii/lună cu domiciliul/reședința în municipiul Alba Iulia, cu vârsta cuprinsă între 6-16 ani, aflați în familie/separați sau în risc de separare de părinți, copii cu părinți plecați la muncă în străinătate lăsați în grija unui membru din familia extinsă, cu risc de abandon școlar, înscriși la cursurile din învățământul primar și gimnazial, cu condiția ca venitul net/membru de familie să fie mai mic sau egal cu salariul minim net pe economie. Durata contractului este 01.11.2023-31.10.2025.

VI. Adăpost de Noapte, Alba Iulia, B-dul Încoronării, nr. 1

Acord cadru pentru furnizarea de servicii sociale acordate în comunitate organizate ca adăposturi de noapte, încheiat între Direcția de Asistență Socială Alba Iulia și Asociația Filantropia

Ortodoxă Alba Iulia, pentru un număr de 25 beneficiari/lună, care aparțin uneia din următoarele categorii:

- persoane fără adăpost identificate pe străzi, în parcuri, în gări, scări de bloc, clădiri aflate în construcție, mașini abandonate, canale etc.;

- persoane care au pierdut locuința din diverse motive și nu au resursele materiale și financiare necesare asigurării unui spațiu de locuit și nu beneficiază de alte servicii sociale care acordă găzduire;

- persoane vârstnice abandonate de propria familie, fără locuință și ale căror resurse financiare sunt insuficiente pentru asigurarea celor necesare traiului;

- tineri proveniți din sistemul de protecție socială;

- victime ale violenței domestice care necesită adăpost de urgență până la admiterea în adăpostul specializat din cadrul Direcției de Asistență Socială;

- agresori familiari pentru care s-a dispus măsura evacuării temporare din locuințe, care nu au asigurată cazarea din altă sursă;

- persoane cu boli cronice netransmisibile;

- foști deținuți, fără locuință;

- alte persoane fără adăpost găsite pe raza municipiului Alba Iulia, în perioada temperaturilor scăzute. Durata contractului este 01.01.2021-31.12.2023.

Servicii sociale licențiate

În vederea realizării Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul municipiului Alba Iulia, Direcția de Asistență Socială a colectat date privind furnizorii de servicii sociale din municipiul Alba Iulia, categoriile de beneficiari deserviți și numărul acestora. Furnizorilor de servicii li s-a solicitat să identifice nevoia de noi servicii sociale ce ar putea fi dezvoltate în comunitate.

La data întocmirii strategiei, 22 de furnizori acreditați de servicii sociale, furnizează servicii în Alba Iulia prin 49 servicii licențiate.

Lista serviciilor sociale licențiate în baza Legii 197/2012 la nivelul Municipiului Alba Iulia

Nr. crt	Denumire furnizor	Denumire serviciu social	Tip serviciu social	Adresa/localitate	Capacitate	Obs.
1	Asociația Filantropia Ortodoxa Alba Iulia	Centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilitati Sf. Meletie"	Centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilitati	str. Bogdan Petriceicu Hașdeu, nr. 15A	10	
2	Asociația Centrul Iochebed	Serviciul de asistență comunitară Centrul Iochebed	Centru de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situație de nevoie	b-dul. Transilvaniei nr. 11, bl. 54, ap. 24		
3	Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia	Așezământul social Sfântul Vasile cel Mare - centrul rezidențial pentru protecția copilului	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție special	str. Nicolae Grigorescu, nr. 19	15	
4	Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia	Centrul educațional de zi Sf. Nicolae Alba Iulia	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	str. Moldovei, nr. 11	24	Încetată activitatea cu 01.11. 2023.
5	Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia	Serviciul de îngrijire la domiciliu pentru persoane adulte cu dizabilități	Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	b-dul. Încoronării, nr. 1	15	
6	Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia	Adăpost de noapte	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoanele fără adăpost	b-dul. Încoronării, nr. 1	50	
7	Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia	Casa de tip familial Izvorul Tămăduirii	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială	str. Dumbrăviței nr 58, Oarda de Jos	12	
8	Asociația Izvorul Tămăduirii Alba	Casa de tip familial Adolescența	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială	str. Garoafelor nr. 64, Oarda de Jos	12	

9	Asociația Națională a Surzilor din România-Filiala Alba	Asistență și suport pentru persoanele adulte cu dizabilități de auz	Servicii în comunitate pentru persoanele adulte cu dizabilități	str. B.P. Hașdeu, nr. 15 A	12	
10	Asociația Non Guvernamentală Maria Beatrice	Centrul de recuperare în regim de zi pentru copii cu dizabilități	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	str. Lalelelor, nr. 60	50	
11	Asociația pentru Consiliere și Asistență Specializată A.C.A.S	Centrul de Recuperare pentru Copii „Gepetto”	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	str. Ampoiului FN	23	
12	Asociația Proiectul Viziunea Nevăzătorilor	Centru de zi pentru copii nevăzători și cu dizabilități multiple	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	str. Nicolae Grigorescu , nr. 11	18	
13	Asociația Rița Tița	Casa de tip familial Rița Gărgărița, nr. 1	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială	str. Mureșului nr. 19	12 (16 excepție)	
14	Asociația Rița Tița	Casa de tip familial Rița Gărgărița, nr. 2	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială	str. Mureșului nr. 19	12	
15	Asociația Romanian Soul Entity	Serviciul de asistență comunitară Rose Alba Iulia	Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie	str. George Coșbuc, nr. 14	10	
16	Asociația Romanian Soul Entity	Centrul de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice Rose	Servicii de îngrijire la domiciliu persoane vârstnice, persoane cu dizabilități și persoane aflate în situație de dependență	str. București, nr. 10	20	
17	Asociația Sfântul Andrei Bărbant	Așezământul social pentru persoane vârstnice Sfântul Andrei 2 Bărbant	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	str. Taberei nr. 4	20	
18	Asociația Sfântul	Așezământul social pentru persoane	Centre rezidențiale de îngrijire și	str. Corniștei, nr. 12	36	

	Andrei Bărabanț	vârstnice Sfântul Andrei 1 Bărabanț	asistență pentru persoane vârstnice			
19	Asociația Sfântul Padre Pio	Centrul rezidențial nr. 1	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență medico-socială pentru persoane vârstnice, bolnavi cronici în fază terminală	str. Dr. Aurel Vlad, nr. 40	40	
20	Asociația Sfântul Padre Pio	Centrul rezidențial nr. 2	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență medico-socială pentru persoane vârstnice, bolnavi cronici în fază terminală	b-dul Ferdinand I, nr. 66 E	25	
21	Asociația Sfântul Padre Pio	Centrul rezidențial nr. 3	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență medico-socială pentru persoane vârstnice, bolnavi cronici în fază terminală	str. Barbu Lăutaru, nr. 54	15	
22	Asociația SM Speromax Alba	Servicii de asistență și suport pentru persoanele adulte cu dizabilități	Servicii în comunitate pentru persoanele adulte cu dizabilități	str. Gladiolelor, nr. 3 A		
23	Asociația Steaua Speranței	Casa de tip familial Steaua Speranței Alba Iulia	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială	str. Ion Arion, nr. 23 B.	12	
24	Asociația Steaua Speranței Alba Iulia	Centrul de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități Steaua Speranței	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	str. Crișan, nr. 2	4	
25	Asociația Steaua Speranței	Centrul de zi pentru persoane adulte cu dizabilități Steaua Speranței Alba Iulia	Centru de zi pentru persoane adulte cu dizabilități	str. Crișan, nr. 2	8	
26	Asociația Sicado pentru Dezvoltare Durabilă Alba Iulia	Serviciul de asistență Comunitară Sfânta Elena Alba Iulia	Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane în situații de nevoie	str. G. Coșbuc, nr. 14	10	
27	Direcția de Asistență Socială din	Cantina de ajutor social	Centre de preparare și distribuire a hranei pentru	str. Libertății, nr. 21	150	

	Subordinea Consiliului Local al Municipiului Alba Iulia		persoane în risc de sărăcie			
28	Direcția de Asistență Socială din Subordinea Consiliului Local al Municipiului Alba Iulia	Centrul pentru victimele violenței domestice	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru victimele violenței în familie(domestice)	-	6	
29	Direcția de Asistență Socială din Subordinea Consiliului Local al Municipiului Alba Iulia	Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii Sfânta Maria	Centre de zi pentru familie cu copii	str. Arnsberg, nr. 34 A	30	
30	Direcția de Asistență Socială din Subordinea Consiliului Local al Municipiului Alba Iulia	Căminul pentru persoane vârstnice Alba Iulia	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	str. Lalelelor nr. 60	100	
31	Direcția de Asistență Socială din Subordinea Consiliului Local al Municipiului Alba Iulia	Serviciul de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice	Servicii de îngrijire la domiciliu persoane vârstnice, persoane cu dizabilități și persoane aflate în situație de dependență	str. Libertății, nr. 21	35/zi	
32	Direcția de Asistență Socială din Subordinea Consiliului Local al Municipiului Alba Iulia	Centrul de zi pentru persoane vârstnice	Centre de zi pentru persoane vârstnice	str. Libertății, nr. 21	120	
33	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția	Centrul maternal pentru 6 cupluri - mamă copil Speranța Alba Iulia	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru mamă și copil	str. Crișanei, nr. 1	12	

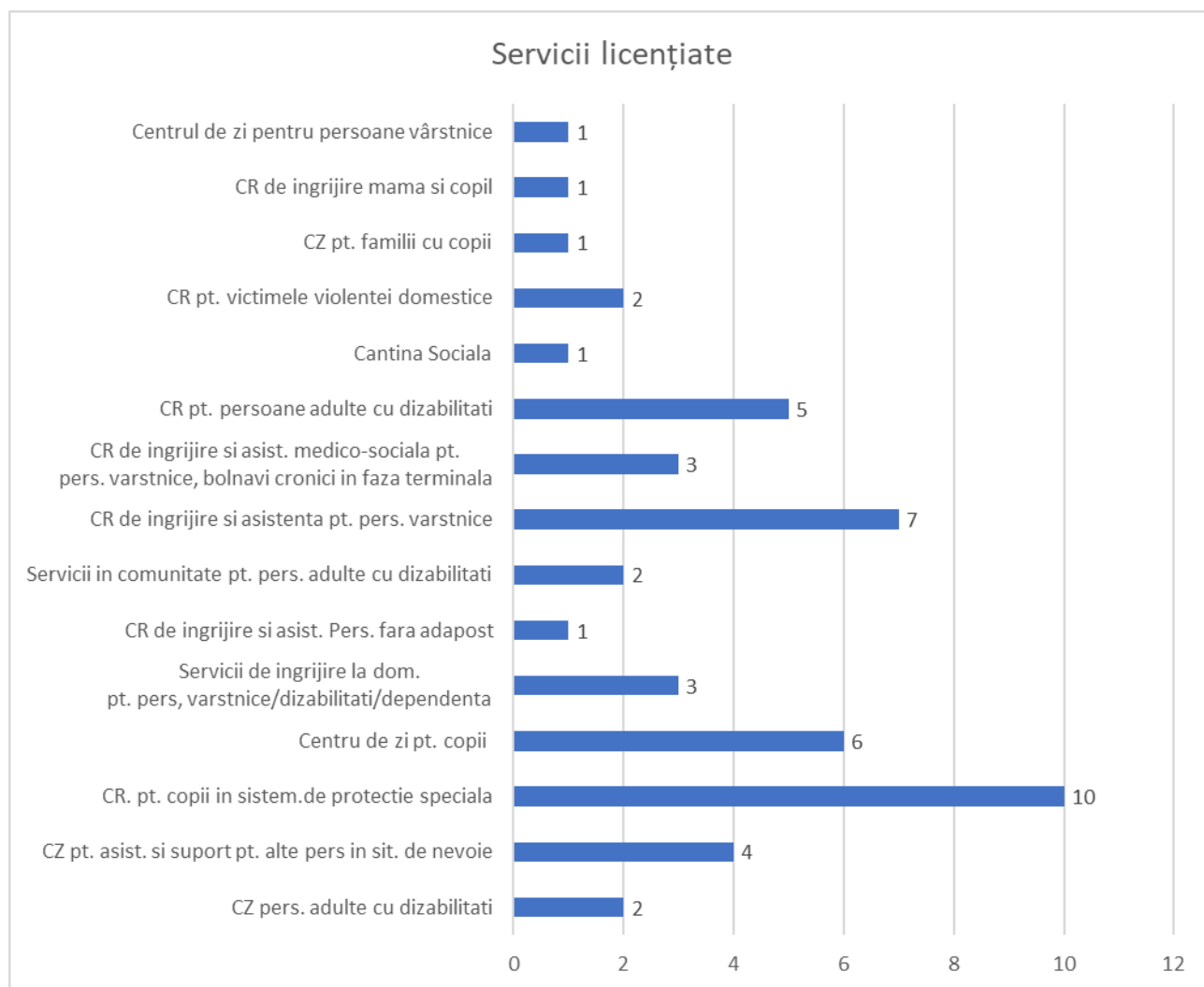
	Copilului Alba					
34	Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia	Locuință maxim protejată pentru persoane adulte cu dizabilități nr. 16 Alba Iulia	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	str. Poieniței, nr. 18	8	
35	Asociația Transilvania Senior	Cămin pentru persoane vârstnice Transilvania Senior	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	str. Calea Moșilor, nr. 60	25	
36	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba	Locuința protejată pentru persoanele victime ale violenței domestice	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru victimele violenței în familie(domestice)		6	
37	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba	Centrul de zi pentru copii cu dizabilități Arnsberg	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	str. Mihai Viteazu, nr. 2	112	
38	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba	Compartiment persoane, familii de plasament și asistenți maternali profesioniști	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială	b-dul. 1 Decembrie 1918, nr. 68	131	
39	Filiala Filantropia Ortodoxă Totoi a Asociației Filantropia Ortodoxă Alba Iulia	Casa de tip familial Sfânta Maria	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială	str. Orizontului, nr. 20	15	
40	Filiala Filantropia Ortodoxă Totoi a Asociației Filantropia Ortodoxă Alba Iulia	Casa de tip familial Sfânta Ana	Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială	str. Arieșului, nr. 67	15	
41	Societatea de	Cămin pentru	Centre rezidențiale de	str. George	16	

	Ajutorare Diakonia Alba Iulia	persoane vârstnice casa Filadelfia Alba Iulia	îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	Coșbuc nr. 20 A		
42	Societatea de Ajutorare Diakonia Alba Iulia	Cămin pentru persoane vârstnice Casa Iope Alba Iulia	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	b-dul. Horea, nr. 25	8	
43	Societatea de Ajutorare Diakonia Alba Iulia	Centrul de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități Ararat Alba Iulia	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	str. Ioan Rațiu, nr. 18	14	
44	Societatea de Ajutorare Diakonia Alba Iulia	Centrul de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități Elim Alba Iulia	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	str. Tudor Vladimirescu, nr. 69 A	18	
45	Societatea de Ajutorare Diakonia	Centrul de abilitare și reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități Betania Alba Iulia	Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	b-dul. Horea, nr. 23	18	
46	Asociația Filantropia Ortodoxă Alba Iulia	Centrul de zi pentru copii „Cuvioasă Parascheva”	Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	str. Tudor Vladimirescu nr. 143	25	
47	Asociația Sidonia Alba Iulia	Casa de tip familial nr. 9 Alba Iulia	Centru rezidențial pentru copii în sistem de protecție specială	str. Turnătoriei, nr. 14	12	
48	SC Casa noastră Bărbant SRL	Cămin Casa noastră	Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	str. Turnătoriei, nr. 14A	20	
49	Asociația Pakiv România	Centrul de informare și consiliere	Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situație de nevoie	str. Emil Racoviță, nr. 76	15/L	

Tabel Nr. 12 Lista serviciilor sociale licențiate în baza Legii 197/2012 la nivelul Municipiului Alba Iulia
Sursa: Registrul electronic -MMSS – Iunie 2023.

Analizând serviciile licențiate la nivelul Municipiului Alba Iulia, observăm că în Municipiul Alba Iulia serviciile sociale dezvoltate sunt destul de diversificate. Cu ocazia realizării Diagnozei sociale, Direcția de Asistență Socială Alba Iulia, a solicitat tuturor furnizorilor de servicii sociale

date cu privire la numărul locurilor ocupate raportat la capacitate, însă datorită numărului mare de non răspunsuri, nu putem prezenta această situație.

Graficul Nr. 2

Infrastructura de servicii sociale din municipiul Alba Iulia se adresează în principal categoriilor de beneficiari copii, persoane vârstnice, persoane cu dizabilități.

VI. Proiecte și inițiative de proiecte sociale

Proiecte în derulare destinate categoriilor defavorizate la nivel de UAT

Primăria Municipiului Alba Iulia prin Direcția Programe are în implementare multiple proiecte care contribuie la dezvoltarea durabilă a comunității locale în domeniul social, economic, cultural și protecția mediului înconjurător.

O nouă viață în "LUMEA NOUA" – Alba Iulia - perioadă de implementare 22.04.2021 – 31.12.2023

Obiectivul general este reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din Zona Urbană Marginalizată Alba Iulia, în care există populație aparținând minorității rome, prin implementarea de măsuri integrate în conformitate cu politicile de creștere a calității vieții, coeziunii sociale, îmbunătățirea mediului de viață și creștere economică.

În cadrul proiectului se realizează activități integrate de creștere a accesului și a participării la educație, sprijin pentru accesul și menținerea pe piața muncii, furnizarea de servicii sociale, medicale, culturale pentru 720 de persoane, dintre care cel puțin 288 aparțin minorității rome.

Ansamblu urban cu spatii socio-culturale, educative și de locuit, în Alba Iulia, cartierul Gheorghe Șincai -perioadă de implementare: 03.09.2021 – 31.12.2023.

Obiectivul general: reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială în Zona Urbană Marginalizată Alba Iulia, alături de îmbunătățirea calității vieții, creșterea coeziunii sociale, îmbunătățirea mediului de viață și creșterea economică, prin crearea și dezvoltarea infrastructurii specifice în teritoriul vizat, privind accesul nediscriminatoriu la condiții decente de locuire, servicii medico-sociale de calitate, un învățământ de calitate, ocupare, utilități de bază, servicii social - cultural - recreaționale, sportive etc, un mediu de viață /înconjurător (peisaj urban) civilizat.

Primăria Municipiului Alba Iulia prin Serviciul investiții și lucrări publice a reabilitat și extins pe verticală și orizontală fosta Școală Generală Numărul 4 din cartierul Partoș cu destinația unei creșe cu o capacitate de 50 de locuri.

De asemenea o viitoare creșă, cu o capacitate de 110 locuri, se află în construcție pe strada Gheorghe Șincai. Cu aceste două creșe noi, numărul de locuri în creșele publice din oraș, aproape se va dubla acoperindu-se într-un grad mai mare necesitățile existente.

Se va realiza o grădiniță la standarde europene pentru circa 160 de copii, prin extinderea pe verticală și orizontală a cantinei existente în cadrul Colegiului Tehnic Alexandru Domșa din municipiul Alba Iulia (termen de începere a lucrărilor 2023).

Se va construi și dota un complex multifuncțional pentru activități educative, culturale, recreative, socio- culturale - “Muzeul copilului” (contract de lucrări semnat).

În cadrul PNRR, s-a depus proiectul Centrul de zi pentru copii aflați în situație de risc de separare de părinți ”Sf. Stelian” Alba Iulia, care se află în procedură de evaluare.

Propuneri de proiecte cu componentă socială la nivel de UAT

În Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Alba Iulia 2021-2030, se regăsesc propuneri de proiecte pe domeniul de intervenție dezvoltarea comunității, incluziune socială și locuire pe care le menționăm în tabelul de mai jos:

Nr. crt	Proiect propus	Sursă de finanțare
1	Servicii de monitorizare și îngrijire medicală la domiciliu pentru persoanele vârstnice cu probleme de sănătate	POIDS 2021-2027 POS 2021-2027
2	Amenajarea unui Centru de zi pentru vârstnici în cartierul Cetate	POIDS 2021-2027 POS 2021-2027
	Zone urbane marginalizate	
3	Acțiuni de suport pentru femeile din comunitățile marginalizate, în vederea efectuării investigațiilor necesare pentru prevenirea unor boli grave cu incidență ridicată (ex: teste Papanicolau, ecografii mamare)	POIDS 2021-2027 POS 2021-2027
4	Intervenții vizând îmbunătățirea condițiilor de locuit pentru persoanele din comunitățile marginalizate	POIDS 2021-2027 2022
5	Crearea/reabilitarea/modernizarea spațiilor publice urbane	POR Centru 2021-2027
6	Parcări, utilitățile aferente, sistem de supraveghere video, acces piață Talcioc, extinderea rețelei de transport public la nivelul ZUM prin înființarea de noi rute și amenajarea de stații de autobuz	POR Centru 2021-2027 Surse private
7	Renovarea energetică moderată a clădirilor rezidențiale multifamiliale pentru comunități expuse riscului de sărăcie și excluziune socială în arealul SDL Alba Iulia	PNRR
8	Renovarea energetică moderată a clădirilor rezidențiale multifamiliale pentru comunități expuse riscului de sărăcie și excluziune	PNRR

	socială în zonele urbane marginalizate Chicago, Goldiș, Pâclișa	
9	Renovarea energetică moderată a clădirilor rezidențiale multifamiliale pentru comunități expuse riscului de sărăcie și excluziune socială în zonele urbane marginalizate Trandafirilor, Barbu Lăutaru, Ciocârliei – Pompieri, Zgură, Partoș	PNRR

Tabel Nr.13 Propuneri de proiecte pe domeniul de intervenție dezvoltarea comunității, incluziune socială și locuire

Prioritizarea categoriilor de persoane vulnerabile

Din analiza diagnostic a nevoilor la nivelul Municipiului Alba Iulia a Direcției de Asistență Socială Alba Iulia, rezultă că deși pentru unele categorii de persoane aflate în diverse situații de vulnerabilitate există dezvoltate servicii sociale care pot acoperi într-o măsură mai mică sau mai mare nevoile acestora, (în măsură mai mică datorită capacității reduse, a finanțării limitate sau a paletei de servicii acordate), la nivelul municipiului sunt și probleme pe care încă instituțiile sau societatea civilă nu le-au abordat suficient.

Am încercat să identificăm prioritățile, situațiile care necesită cel mai rapid o intervenție din partea autorităților, bazându-ne pe percepția specialiștilor care au participat la elaborarea diagnozei sociale.

Principalele categorii vulnerabile pentru care sunt necesare eforturi de îmbunătățire a accesului la servicii sociale sau de dezvoltare de servicii acolo unde acestea lipsesc, menționate ca prioritare în ordinea pe care o prezentăm sunt: *copii consumatori de droguri sau substanțe psihoactive, persoanele cu boli aflate în fază terminală, vârstnicii singuri dependenți de ajutor, persoanele fără adăpost și persoanele adulte cu dizabilități.*

Fiecare din categoriile menționate mai sus au fost analizate separat, au fost identificate nevoile acestora, iar apoi au fost propuse serviciile sociale ce pot contribui la depășirea situației de vulnerabilitate/risc social.

Considerăm că multiplele probleme și complexitatea acestora depășesc de multe ori competențele și capacitățile autorităților locale sau capacitatea organizațională a asociațiilor, fiind nevoie de intervenția statului și de un cadru legal adaptat la cerințele actuale și viitoare. Barierele de ordin economic și infrastructural, precum și personalul nespecializat în anumite domenii de intervenție reprezintă o problemă pentru accesarea serviciilor de care au nevoie persoanele în dificultate.

Din analiză au rezultat top 5 categorii prioritare pentru care s-au propus servicii sociale necesare la nivelul Municipiului Alba Iulia.

Copii consumatori de droguri sau substanțe noi psihoactive

- ✓ Centru de zi pentru asistență integrată a adicțiilor
- ✓ Centru de zi pentru prevenire, evaluare și consiliere antidrog
- ✓ Centru rezidențial de tip comunitate terapeutică
- ✓ Centru rezidențial de tratament/dezintoxicare și reabilitare pentru persoane toxicodependente

S-au propus activități/servicii și măsuri ce ar putea contribui la depășirea dependențelor: tabere de recuperare cu activități terapeutice, terapii individuale și de familie, grup suport cu participarea unor persoane care au depășit starea de dependență, educație specifică în școli, informare în scopul prevenirii consumului cu exemple clare a consecințelor consumului, interzicerea comercializării substanțelor noi cu proprietăți psihoactive.

Persoane cu boli aflate în fază terminală

- ✓ Centru de îngrijiri paliative
- ✓ Servicii de îngrijire paliativă la domiciliu subvenționate integral

Vârstnici singuri dependenți de ajutor

În funcție de gradul de dependență și de opțiunea beneficiarului serviciile se acordă la domiciliu sau în sistem rezidențial.

- ✓ Centru rezidențial de îngrijire a vârstnicilor dependenți (subvenționat)
- ✓ Locuințe protejate
- ✓ Centru respiro
- ✓ Centru de criză
- ✓ Serviciu specific de colectare comenzi cumpărături și livrare la domiciliu,
- ✓ Servicii de îngrijire la domiciliu sociale și medicale
- ✓ Telefonul vârstnicului cu servicii de informare și consiliere

Persoane fără adăpost

- ✓ Locuințe sociale
- ✓ Echipă mobilă
- ✓ Ambulanță socială
- ✓ Centru rezidențial de asistență și reintegrare socială

Persoane adulte cu dizabilități

- ✓ Centru de zi
- ✓ Centru de îngrijire și de recuperare
- ✓ Locuințe protejate pentru persoanele adulte cu dizabilități dezinstituționalizate
- ✓ Servicii de îngrijire la domiciliu
- ✓ Servicii în comunitate acordate prin asistent personal profesionist

- ✓ Centru rezidențial pentru adulți cu handicap
- ✓ Echipă mobilă
- ✓ Centru respiro
- ✓ Centru cu servicii de recuperare neuromotorie

Deși la nivelul Municipiului Alba Iulia sunt dezvoltate mai mult serviciile sociale destinate copiilor, vârstnicilor și persoanelor cu dizabilități se consideră necesară cuprinderea unui număr mai mare de beneficiari în sistemul de furnizare de servicii. Serviciile sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități sunt încă insuficient dezvoltate, centrele de zi nu sunt întotdeauna pliate pe particularitățile tipului de handicap și pe nevoile persoanei, iar numărul vârstnicilor vulnerabili care nu pot achita servicii private de îngrijire este mare.

VII. Implementarea și monitorizarea strategiei

Implementarea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale din municipiul Alba Iulia pentru perioada 2024-2028 se va realiza în baza Planurilor anuale de acțiune aprobate de Consiliul Local.

Planurile anuale de acțiune se vor elabora ținând cont de prioritizarea serviciilor propuse în prezenta Strategie și de identificarea/atragerea resurselor financiare, cu respectarea prevederilor *Ordinului nr. 1086/2018 privind aprobarea modelului-cadru al Planului anual de acțiune privind serviciile sociale administrate și finanțate din bugetul consiliului județean/consiliului local/Consiliului General al Municipiului București*.

Monitorizarea implementării Strategiei, respectiv a planurilor anuale de acțiune constă, în principal, în verificarea atingerii obiectivelor propuse.

Întocmirea cererilor de finanțare pentru accesarea fondurilor nerambursabile se va face cu respectarea obiectivelor operaționale cuprinse în prezenta strategie.

Prezenta strategie va fi supusă revizuirii dacă situația o va impune.

VIII. Surse care au stat la baza elaborării Strategiei de dezvoltare a Serviciilor Sociale a Municipiului Alba Iulia, pentru perioada 2024-2028

Date colectate din compartimentele Direcției de Asistență Socială Alba Iulia

Date colectate de la instituții publice și private

Raportul privind starea economică, socială și de mediu a municipiului Alba Iulia pe anul 2022, elaborat la nivelul Primăriei Alba Iulia

Raportului de cercetare „Evaluarea situației copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate” - Organizația Salvați Copii România,

Raportul privind starea învățământului preuniversitar din România 2021– 2022 al Ministerului Educației

Raportul de activitate pe anul 2022 al Ministerului Public

Raportul Național privind situația drogurilor în anul 2022, elaborat de Agenția Națională antidrog „Sărăcia și excluziunea socială la nivel național și în profil regional”- site-ul Ministerului Afacerilor Interne

Studiul național privind prevalența diferitelor forme de violență împotriva femeilor, realizat de către ANES, 2021

Raportul „Sănătate mintală pentru toți” al Asociației Civic Labs,

Analiza de situație privind sănătatea mintală -anul 2022 al INSP,

Comunicat de presă nr. 61/21.08.2023 al INSP, Efectivul de salariați și câștigul salarial mediu în luna iunie 2023 în județul Alba

Consiliul Național al persoanelor vârstnice, Protecția socială a persoanelor vârstnice și drepturile acestora, 2019

Studiul național privind prevalența diferitelor forme de violență împotriva femeilor, ANES, 2021

Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021-2027 -Analiza socio-economică a Regiunii Centru

Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului „Copii protejați, România sigură” 2023—2027

Strategia națională pentru incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027, aprobată prin H.G. nr. 440/2022

Strategia națională privind îngrijirea de lungă durată și îmbatrânirea activă pentru perioada 2023—2030, aprobată prin HG nr. 1492/2022

Strategia națională privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, pentru perioada 2022-2030, aprobată prin HG 1543/2022

Strategia națională privind incluziunea socială a persoanelor fără adăpost pentru perioada 2022-2027, aprobată prin HG 1491/2022

Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă”, 2022-2027, aprobată prin HG 490/2022

Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2022—2027, aprobată prin HG 1547/2022

Strategia națională de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020 – 2024, aprobată prin HG 430/2020

Strategia națională de sănătate 2023 – 2030, aflată în transparență decizională pe site-ul Ministerului Sănătății

Strategia Națională a Locuirii 2022- 2050, aprobată prin HG 842/2022

Strategia Județeană a DGASPC Alba de dezvoltare a serviciilor sociale 2021-2025

Strategia integrată de dezvoltare urbană a Municipiului Alba Iulia 2021-2030 -elaborată de Primăria Municipiului Alba Iulia

Planul Național de Redresare și Reziliență al României aprobat de Consiliul UE

Legea asistenței sociale nr. 292/2011

Legea nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune

Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 114/1996, republicată, privind locuințele

Legea nr. 217/2003 privind prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 174/2018 privind modificarea și completarea Legii nr. 2017/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie

Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, cu modificările și completările ulterioare

Legea 208/1997 privind cantinele de ajutor social

Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale

https://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/06102023_Servicii_Sociale3.pdf

<https://copii.gov.ro/1/date-statistice-copii-si-adoptii/>

**PLAN OPERAȚIONAL PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE LA
NIVELUL MUNICIPIULUI ALBA IULIA PENTRU PERIOADA 2024-2028**

Pentru categoriile vulnerabile identificate ca prioritare prin Diagnoza Socială a Municipiului Alba Iulia, se vor stabili măsuri ce vor fi cuprinse în Planurile anuale de dezvoltare a serviciilor sociale. În funcție de noi oportunități, provocări și tendințe precum și de resursele existente și atrase se vor propune proiecte pentru dezvoltarea serviciilor sociale cu scopul îndeplinirii obiectivelor cuprinse în prezentul plan de implementare a strategiei.

Obiective strategice					
O1.Dezvoltarea și finanțarea serviciilor destinate prevenirii instituționalizării și suport în tranziția de la servicii de îngrijire rezidențiale la servicii comunitare pentru copii, adulți cu dizabilități, vârstnici					
Obiective specifice	Măsuri propuse	Responsabili	Indicatori	Termen	Resurse financiare
Prevenirea separării copilului de părinți și susținerea reintegrării acestuia în familie	1. Menținerea serviciilor pentru prevenirea separării copilului de familie 2. Înființarea de centre de zi pentru categoria de beneficiari cu vârsta cuprinsă între 16-18 ani. 3.Campanii de informare la nivelul întregii populații de vârstă școlară, pentru adoptarea unui stil de viață sănătos, fără tutun, alcool și droguri 4. Înființarea unor centre de zi pentru prevenire, evaluare și consiliere antidrog, centre de asistență integrată a adicțiilor, centre rezidențiale de tip comunitate terapeutică 5. Finanțarea serviciilor existente și	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ONG DGASPC Alba ISJ Alba DSP Alba CPECA	nr. servicii finanțate nr. centre înființate nr. campanii de informare	2024-2028	Finanțări externe/ Programe operaționale, PNRR, Buget Local, Buget de stat

Prevenirea excluziunii și marginalizării sociale a copiilor aflați în situații de vulnerabilitate și a tinerilor ieșiți din sistemul de protecție	înființarea de noi servicii pentru copii cu dizabilități, centre de recuperare și abilitare/reabilitare				
	1. Programe personalizate de consiliere și suport pentru copii cu ambii părinți plecați la muncă în străinătate și pentru copii cu tulburări de comportament 2. Informare, asistență și suport pentru familiile cu copii în vederea obținerii unor drepturi și beneficii sociale pentru depășirea situației de dificultate (alocație de susținere, venit minim de inserție, masă la cantina de ajutor social, indemnizații, ajutoare de urgență, tichete pentru grădiniță, burse sociale, etc.) 4. Construirea unor locuințe de tranzit (de exemplu, apartamente sau case de tip familial etc.) accesibile pentru o perioadă determinată de timp, care să permită tinerilor, o adaptare mai ușoară la viața independentă.	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ONG DGASPC Alba ISJ Alba	nr. de ședințe de consiliere nr. locuințe	2024-2028	Finanțări externe/ Programe operaționale, PNRR, Buget Local, Buget de stat
Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale în vederea prevenirii instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și susținerea dezinstituționalizării	1. Menținerea și dezvoltarea serviciilor sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități, pe tipuri de handicap, inclusiv a centrelor de recuperare 2. Acordarea de servicii de îngrijire la domiciliu 3. Înființarea unui centru de criză/respiro care să asigure o intervenție flexibilă în funcție de necesitățile persoanei cu	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ONG DGASPC Alba AJOFM Alba	nr. servicii finanțate nr. beneficiari de servicii de îngrijire la domiciliu nr. centre înființate nr. beneficiari de indemnizații/asistent personal nr. locuințe atribuite persoanelor cu dizabilități	2024-2028	Finanțări externe/Program e operaționale, PNRR, Buget Local, Buget de stat

	dizabilități 4. Creșterea capacității serviciilor de tip rezidențial, inclusiv a locuințelor protejate, pentru persoanele cu dizabilități grave, fără aparținători sau care sunt lipsiți de sprijinul familiei 5. Asigurarea beneficiilor sociale, conform prevederilor legale în vigoare persoanelor cu dizabilități, pe perioada de valabilitate a certificatului de încadrare în grad de handicap 6. Acordarea serviciilor de asistență medicală comunitară în vederea prevenirii agravării stării de sănătate a persoanei cu dizabilități, 7. Asigurarea accesului unui număr mai mare de beneficiari la terapii de recuperare gratuite sau subvenționate 8. Susținerea încadrării pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități prin programe de consiliere vocațională și integrare pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități inclusiv prin înființarea de întreprinderi sociale, 9. Creșterea fondului de locuințe și a accesului persoanelor cu dizabilități la acestea				
Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale pentru persoanele vârstnice care să asigure o îngrijire de	1. Încheierea de parteneriate cu instituții, ONG-uri și alți factori responsabili care să aibă ca scop luarea de măsuri în regim de urgență pentru cazurile aflate în situații de criză 2. Creșterea accesului la servicii de	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ONG Spitalul de Urgență Alba	nr. parteneriate încheiate nr. beneficiari de servicii de îngrijire la domiciliu nr. centre înființate nr. îngrijitori informali nr. locuri în centre	2024-2028	Finanțări externe/ Programe operaționale, PNRR, Buget Local,

lungă durată	îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice, în funcție de gradul de dependență și organizarea telefonului vârstnicului 3. Finanțarea unor măsuri de adaptare a locuințelor persoanelor vârstnice în scopul prevenirii instituționalizării, inclusiv achiziționarea de echipamente asistive la recomandarea specialiștilor 4. Înființarea/dezvoltarea de centre respiro, centre de zi pentru persoane vârstnice 5. Asigurarea și elaborarea unor programe de instruire a îngrijitorilor informali 6. Asigurarea drepturilor salariale pentru îngrijitorii informali la domiciliu (membru al familiei, rudă sau orice altă persoană, care asigură îngrijirea personală) 7. Creșterea accesului la servicii rezidențiale pentru vârstnici, inclusiv locuințe protejate		rezidențiale		Buget de stat
O2. Dezvoltarea și finanțarea serviciilor sociale pentru alte grupuri vulnerabile, după caz: persoane cu adicții de substanțe, victime ale violenței domestice, ale traficului de persoane, persoane fără adăpost/persoane liberate, persoane cu boli incurabile în stadii avansate și progresive, imigranți					
Sprijinirea pentru depășirea situațiilor de criză și integrarea socială a persoanelor adulte fără adăpost și a persoanelor liberate	1. Identificarea și localizarea persoanelor fără adăpost 2. Asigurarea serviciilor sociale pentru persoanele fără adăpost în cadrul Adăpostului de noapte 3. Înființarea unui centru de asistență integrată a adicțiilor 4. Creșterea accesului la locuințe sociale cu chirie redusă și în cămine pentru cei	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ONG Poliția Locală	nr. persoane fără adăpost nr. locuri finanțate în centre	2024-2028	Finanțări externe/ Programe operaționale, PNRR, Buget Local, Buget de stat

	care au împlinit vârsta de pensionare 5. Demersuri pentru reintegrarea persoanelor fără adăpost în comunitățile din care provin 6. Înființarea unei băi municipale 7. Înființarea unui centru de zi pentru imigranți				
Sprijin pentru dezvoltarea în comunitate a serviciilor destinate persoanelor cu boli incurabile în stadii avansate și progresive	1. Încadrarea de personal specializat care să asigure servicii medico-sociale de îngrijire la domiciliu persoanelor aflate în stadii terminale de boală 2. Asigurarea accesului la servicii de îngrijire paliativă gratuite sau subvenționate, prin furnizori privați/publici	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ONG Spitalul Județean de Urgență Medici de familie	nr. personal specializat nr. locuri finanțate servicii îngrijire paliativă	2024-2028	Finanțări externe/ Programe operaționale, PNRR, Buget Local, Buget de stat
Dezvoltarea capacității instituționale de a instrumenta situațiile persoanelor cu probleme de sănătate mintală	1. Colaborarea cu instituții de sănătate și medici de familie și elaborarea de proceduri pentru identificarea și monitorizarea persoanelor cu probleme de sănătate mintală 2. Finanțarea/înființarea serviciilor de tip centre de zi, locuințe protejate, centre respiro	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ONG Spitalul Județean de Urgență Laborator de sănătate mintală Medici de familie DGASPC Alba	nr. parteneriate încheiate nr. servicii înființate		
Prevenirea și combaterea formelor de violență domestică și sprijinirea	1. Întărirea relațiilor de colaborare cu instituțiile de la nivel local cu atribuții în domeniul protecției drepturilor victimelor violenței domestice și a victimelor traficului de persoane	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ONG Poliția Municipiului	nr. parteneriate încheiate nr. apariții în presă nr. persoane participante la cursuri de perfecționare		Finanțări externe/ Programe operaționale, PNRR,

victimelor violenței și a victimelor traficului de persoane	2. Mediatizarea în presă a serviciilor oferite victimelor violenței domestice la nivel local 3. Diversificarea serviciilor acordate victimelor violenței domestice și perfecționarea personalului cu atribuții în domeniu	Spitalul Județean de Urgență Judecătoria Alba			Buget Local, Buget de stat
Prevenirea și combaterea sărăciei și a excluziunii sociale. Creșterea accesului la locuințe adecvate pentru toate categoriile de persoane, în special tineri și alte grupuri vulnerabile, precum și pentru persoanele care locuiesc în așezări informale	1. Implementarea de programe de acțiune comunitară pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale 2. Dezvoltarea de servicii sociale acordate în sistem integrat cu alte servicii de interes general destinate persoanelor adulte (servicii de asistență comunitară, servicii de intervenție în stradă, centre de suport pentru situații de urgență/de criză, etc) 3. Creșterea fondului de locuințe publice pentru grupurile vulnerabile 4. Creșterea numărului de locuințe sociale, inclusiv locuințe sociale adaptate pentru persoanele dependente	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ONG	nr. servicii înființate nr. locuințe din fondul locativ nr. locuințe sociale nr. locuințe sociale adaptate persoanelor dependente	2024-2028	Finanțări externe/ Programe operaționale, PNRR, Buget Local, Buget de stat
Integrarea în comunitate a imigranților stabiliți temporar pe raza municipiului	Asigurarea accesului la cursuri de limba română pentru imigranți Informare și consiliere în vederea cuprinderii în sistemul educațional de masă a copiilor și tinerilor imigranți Identificarea și stabilirea de relații cu alte organizații publice și private din	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ISJ Alba Serviciul pentru Imigrări Alba ONG	nr. imigranți participanți la cursuri de limba română nr. imigranți cuprinși în sistemul de educație	2024-2028	Finanțări externe/ Programe operaționale, PNRR, Buget Local, Buget de stat

	comunitate care derulează activități sau proiecte în sprijinul acestor persoane				
O3. Dezvoltarea capacității instituționale pentru a oferi sprijinul social adecvat și adaptat nevoilor sociale existente la nivel local					
Asigurarea continuității serviciilor sociale bazate pe nevoile persoanelor aflate în dificultate	Contractarea de servicii sociale prin furnizori privați acreditați Dezvoltarea serviciilor sociale în administrarea DAS	UAT Alba Iulia DAS Alba Iulia ONG	nr. contracte încheiate cu furnizori privați nr. servicii sociale administrate de DAS Alba Iulia	2024-2028	Finanțări externe/ Programe operaționale, PNRR, Buget Local, Buget de stat